

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (3547) 2018 DECEMBER – GRUODŽIO 18 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS - LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

**PRELATUS EDMUNDAS
J. PUTRIMAS**

Lietuvos Vyskupų
Konferencijos (LVK) Delegatas
užsienio lietuvių katalikų sielovadai

ŽODIS TAPĖS KŪNU

Brangūs broliai ir seserys Kristuje, lietuviai gyvenantys visuose žemynuose bei etninėse žemėse.

*“Iš Jesės kelmo išaugo atauga,
iš jo šaknies išdygo atžala.*

*Ant jo ilsėsis Viešpaties dvasia:
išminties ir supratimo dvasia, patarimo
ir tvirtumo dvasia, pažinimo ir
maldingumo dvasia (Iz 11,1).”*

Švęsdami Kristaus gimimo iškilnę, esame kviečiami pažvelgti į tvirtelyje gimusį kūdikėlį Jėzų. Jėzui, kaip ir kitiems kūdikiams, reikalinga žmogiška pagalba, kad galėtų augti ir bręsti.

Dievo galybę spinduliuojantis Jėzus – žodis tapęs kūnu - laimina mus ir primena apie savitarpio pagalbą bei žmogišką trapumą.

Džiaugdamiesi, kad Kūčių vakaras suburia mus visus prie bendro stalo, prisiminkime šiuos ypatingus Lietuvai metus, kai joje lankėsi popiežius Pranciškus. Savo kalboje jaunimui Katedros aikštėje jis sakė: “...prisiminkite savo šaknis...”, “...būkite drąsūs! Sekti Jėzumi – uždegantis nuotykis, kuris suteikia mūsų gyvenimui prasmę, leidžia mums pasijausti bendruomenės dalimi, o ta bendruomenė mus drąsina, lydi, įpareigoja tarnauti kitiems.”

Reiškiu didelę pagarbą kunigams, vienuoliams, katechetams ir visiems geros valios žmonėms, kurie savo tikėjimo šviesa ir viltimi remia ir padeda lietuvių katalikų sielovados veiklai užsienyje.

Nuoširdžiai dėkoju Jums visiems už maldas, aukas ir kvietimus dalyvauti Jūsų parapijų ir bendruomenių šventėse, suvažiavimuose bei stovyklose.

*Visiems Jums linkiu
palaimintų šv. Kalėdų
bei džiaugsmingų
ateinančių 2019-ųjų metų!*

Kristuje,

Prelatas Edmundas J. Putrimas

Vitražas “Šventoji šeima”

Kalėdų žvaigždė

Tai Kalėdų žvaigždė
iš nutolusio skliauto,
atlydėjus per ūkanas
tavąjį kelią,
iš vaikystės sapnų,
iš pasaulio sugriauto,
ten, kur vėjai
išdygusį blaško
berželį.

Tai Kalėdų žvaigždė,
kai ant baltojo stalo
tiesia staltiesę lino,
senelės išausta,
paplotėlį prie lūpų
pašventintą kelia
ir rimties valandoj
nesugrįžtančių
laukia...

Ant bekraščio
žvaigždyno
gelmės pasistojus,
pro neprakirstą mūrę
įrėmintą langą -
tai Kalėdų žvaigždė
jau giliai įžiemojus
tau nematomą ištiesė
ranką.

Dalia Žibaitienė

Sveikiname su šv. Kalėdomis

visus bendradarbius ir skaitytojus
Kanadoje, Lietuvoje ir kitose šalyse,
rėmėjus bei tautiečius, linkėdami
šviesių ir viltingų Naujųjų metų!

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KULTŪROS DRAUGIJA “ŽIBURIAI”

VYSK. V. BORISEVIČIAUS BYLA

Telšių kunigų seminarijoje lapkričio viduryje užbaigta kankinio vyskupo Vincento Borisevičiaus bylos dėl paskelbimo palaimintuoju proceso pradinė eiga. Lietuvoje apie vyskupą surinkta medžiaga siunčiama į Vatikaną, kur ji bus peržiūrima. Patikrinus surinktus duomenis, pristatytojas rašys bylą, pagal kurią bus nuspręsta, ar vyskupas A. Borisevičių skelbti palaimintuoju.

Prie medžiagos apie V. Borisevičių rinkimo dirbę tribunolo nariai davė iškilmingą ir viešą priesaiką, kad visas jiems patikėtas pareigas atliko, laikydamiesi normų ir tokio pobūdžio bylos vykdymo reikalavimų. Dabar visi surinkti dokumentai ir kita, su byla susijusi medžiaga, buvo vyskupo Kęstučio Kėvalo ir šios bylos notaro kan. Andriejaus Sabaliausko užantspauduota ir taip parengta išvežti į Vatikaną, į Šventųjų skelbimo kongregaciją. Daug asmenų prisidėjo prie šio didelio ir svarbaus darbo – darbą vykdė ne tik kanonizacijos bylos tribunolas, bet ir istorikai, teologai, vertėjai, įvairių sričių konsultantai. Byla pradėta 1990 m. tuometinio Telšių vyskupijos vyskupo Antano Vaičiaus rūpesčiu, darbą tęsė vyskupas Jonas Boruta,

Vysk. V. Borisevičius išventinimo dieną su artimaisiais

SJ, ir dabartinis vyskupas.

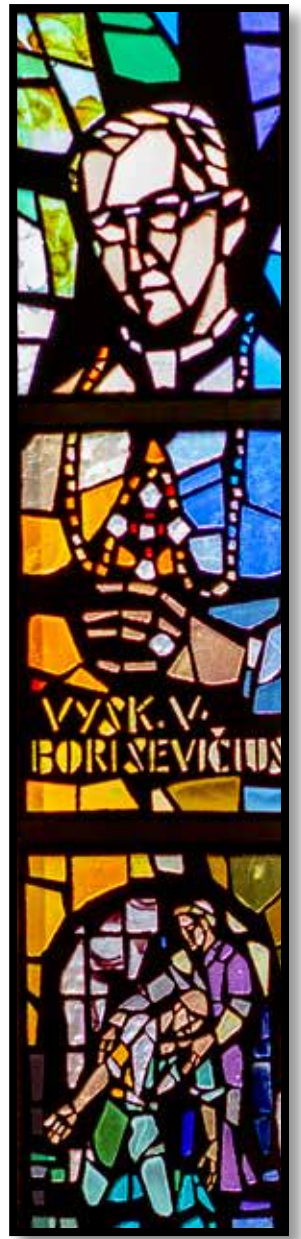
Vyskupas Vincentas Borisevičius (1887.XI.23-1946.XI.18), kilęs iš Šunskų parapijos, Suvalkijos, pasižymėjo labdaringa veikla, ištikimybe Dievui

ir Bažnyčiai. Buvo Telšių kunigų seminarijos rektoriumi (1927-1940), Telšių vyskupijos augziliaru (1940-1943), Telšių vyskupijos ordinaru (1943-1946). Karo metais padėjo visiems –

lietuviams, rusams, vokiečiams, žydams, tikintiems ir netikintiems. Sovietinės valdžios šantažuojamas tapti sovietinio saugumo agentu, atsisakė juo būti net grasinant mirtimi. Suimtas 1946 m. vasario mėn. 5 d., KGB rūmų rūsiuose žiauriai tardytas ir kankintas, nuteistas mirties bausme ir tų pačių metų lapkričio 18 d. sušaudytas. Palaikai buvo užkasti Tuskulėnų kapavietėje drauge su kitais nužudytais kaliniais. Vysk.V.Borisevičiaus žemiškieji palaikai 1999 m. rudenį pargabenti į Telšius ir šiandien ilsisi Telšių vyskupijos Katedros kriptoje.

Parengta pagal Telšių vyskupijos inf.

Vysk. V.Borisevičiui skirtas vitražas Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje, ON

Nauja karūna Gailestingumo Motinos paveikslui

Gailestingumo Motinos (Aušros Vartų) paveikslas su nauja karūna

Lapkričio 18 d. garsusis Gailestingumo Motinos paveikslas buvo vainikuotas karūna, kurią lankydamasis Lietuvoje palaimino popiežius Pranciškus. Karūna pagaminta iš Aušros Vartų Mergelei Marijai žmonių suaukotų auksinių votų – padėkos, prašymo ar pamaldumo ženklų.

„Karūna pagaminta iš tikinčiųjų suaukotų auksinių votų: vestuvinių žiedų, auskarų, grandinėlių, medalionų ir kitų aukso dirbinių, kurie buvo aukojami kaip

Karūna, nukaldinta iš maldininkų paaukotų auksinių votų

padėka už gautas malones ir išklausytas maldas. Šie votai rinkti daugiau nei dvidešimt metų. Simboliška, kad karūnai panaudoti net 184 vestuviniai žiedai, liudijantys apie ypatingą Gailestingumo Motinos pagalbą šeimoms“, – pasakojo Aušros Vartų koplyčios rektorius msj. Kęstutis Latoža. Karūna nėra lieta, tai rankų darbo kaldintas kūrinys – ją iškalė auksakalys Eimantas Ludavičius. Paveikslą puošia dvi karūnos: didesnioji, sidabrinė karūna (pagaminta apie 1750 m.), ir mažesnioji, auksinė, karūna, palaiminta popiežiaus Pranciškaus. Ji pakeitė antrąją – 1700 m. data pažymėtą vario lydinio ir paaukuotą karūną. Nuimtoji karūna saugoma Aušros Vartų lobyne, kuris po Aušros Vartų atnaujinimo bus atvertas žmonėms. **Inf.**

Karūnos uždėjimo iškilmės Aušros Vartų koplyčioje

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364

El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • **Teviskes ziburiai**

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

SKAITMENINIS TŽ el. paštu (PDF formate) – **\$85**

RĒMĒJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rĒmĒjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, techninė redaktorė – Akvilė Minkevičienė, administratorius – Tomas Trussow.

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Lietuvių kolegijos Romoje 70-metis

Mišios Romos katedroje – Laterano Šv. Jono bazilikoje

Lapkričio 28-29 dienomis Lietuvos vyskupai, kunigai ir tikintieji pasauliečiai lankėsi Romoje, norėdami padėkoti popiežiui Pranciškui už jo apaštališką vizitą Lietuvoje. Ta pačia proga buvo paminėtas ir pokario metais Romoje įkurtos Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos 70-metis.

Lietuviai pilgrimai su kunigais ir ganytojais dalyvavo popiežiaus Pranciškaus bendrajame priėmime. Po pietų buvo aukojamos Mišios Romos katedroje – Laterano Šv. Jono bazilikoje. Kartu su Lietuvos vyskupais aukojamoms Mišioms vadovavo ir pamokslą sakė Šventojo Sosto Dvasininkijos kongregacijos sekretorius, atsakingas už kunigų seminarijas, arkivysk. Jorge Carlos Patron Wong.

Kartu su kolegijos septyniasdešimtmečiu

pradėjo savo kunigystės metus. Jie visi buvo artimai susiję ne tik su Popiežiškąja lietuvių kolegija, bet ir su pačiu Šventuoju Sostu. Būdamas lietuvių kolegijos dvasios tėvu, jis taip pat dirbo Rytų Bažnyčių kongregacijoje. Jo ryšys su popiežiumi tuo nesibaigė. Jisai buvo šv. Jono Pauliaus II lietuvių kalbos mokytojas, kai prieš 25 metus buvo ruošiamasi popiežiaus kelionei į Lietuvą. Šiais metais kolegijos sukakties šventimas ir jo jubiliejus sutampa su mūsų

Popiežiaus Pranciškaus sveikinimas Lietuvos delegacijai

“Man džiugu pasveikinti piligrimus iš Lietuvos, atvykusius kartu su vyskupais padėkoti už neseniai vykusią mano kelionę į tą šalį. Sveikinu taip pat ir Popiežiškosios lietuvių Švento Kazimiero Kolegijos bendruomenę, švenčiančią 70-ies metų jubiliejų! Brangūs broliai ir seserys, mielai prisimenu kelionę į Lietuvą ir dėkoju jums visiems už svetingumą!

Viešpats tedsąsina jus ir telaimina!”

Mišių metu paminėtos ir ilgamečio jos dvasios tėvo prel. Stasio Žilio kunigystės 70-osios metinės. Sukakties proga prelatą Stasį Žilį pasveikino LVK pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas: „Prelatas Stasys Žilys, kaip ir Lietuvių kolegija, lygiai prieš 70 metų

padėka Šventajam Tėvui už vizitą Lietuvoje.“ Lapkričio 29-osios rytą apie Kolegijos įsteigimo aplinkybes ir jos veiklą tais laikais, kai Bažnyčia Lietuvoje gyveno sovietų ir vietinių kolaborantų priespaudoje, kalbėjo Bažnyčios istorikai Irena Vaišvilaitė ir Arūnas

Lietuvos vyskupai laukia susitikimo su popiežiumi Pranciškumi

Streikus. Po pietų buvo aukojamos Mišios Romos Didžiojoje Švč. M. Marijos bazilikoje.

Sumanymas Romoje įkurti lietuvių kolegiją siekia tarpukario metus, tačiau jis buvo įgyvendintas tik po II Pasaulinio karo, kai Romoje atsidūrė kelios dešimtys nuo komunistų iš Lietuvos pabėgusių kunigų ir klierikų. Iš pradžių jie laikinai glaudėsi kitose Romos kolegijose. Amerikoje gyvenusiam kunigui Antanui Briškai paskyrus dosnią auką, 1946 metais buvo įsigytos atskiros patalpos – du nedideli simetriški rūmeliai, nelabai toli nuo Laterano Šv. Jono bazilikos. Oficiali kolegijos įsteigimo data – 1948 m. gegužės 1 d. Kolegija parengė sielovadiniam darbui daugiau kaip 170 kunigų. Tarp jų yra Vilniaus arkivyskupas emeritas kard. Audrys J. Bačkis, dabartinis Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas, Kaišiadorių vyskupas Jonas Ivanauskas, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, abu Vilniaus augziliarai – vysk. Arūnas Poniškaitis ir vysk. Darius Trijonis ir kiti.

Šiuo metu Lietuvių kolegijos studentų bendruomenei priklauso Romoje studijuojantys kunigai ne tik iš Lietuvos, bet ir Latvijos, Indijos ir Korėjos.

Lietuvos pasiuntiniai moja trispalvėmis, popiežiui sveikinant lietuvius

Vatikano radijo inf. ir ntrs.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Fondas
Foundation

Tel.: 416-889-5531
klfondas@on.aibn.com

**Nuoširdžiai sveikiname
visus su šv. Kalėdomis!**

*Tegul naujagimis kūdikėlis Jėzus pripildo
mus visus savo šventąja šviesa, viltim
ir meile šių šv. Kalėdų metu ir per visus
ateinančius 2019-uosius metus.*

2018/19 M. KANADOS LIETUVIŲ FONDO TARYBA

J. Ažubalis	A. Čepas	D. Baltrušytė-Sher
K. Deksnys	G. Ignaitytė	V. Jonušonienė
A. Kaminskis	S. Kareckas	T. Kartavičius
J. Kuraitė-Lasienė	A. Pabedinskas	A. Simonavičius
V. Zubrickienė	I. Žukauskaitė	
B. Degutienė (buhal.)	L. Underienė (admin.)	

Visus metus minėjome ypatingą Lietuvai ir kiekvienam lietuviui šventę - Lietuvos ŠIMTMETJ!

Būkime tie, kurie įkvėpti didžios Lietuvos istorijos, nuves mus į naują atkurtos Lietuvos šimtmetį. Juk visi mes esame Lietuvos vaikai.

Gražių šiltų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje

*“O naktie žadėta, o naktie Šventoji!
Tavo atminimas niekada nežus!
Kūdikėli Jėzau, laimink mūs rytojų:
Tegu būna giedras tėviškės dangus!”*

Sveikiname visus su Šventomis
Kalėdomis, ir tegul Lietuvos bei jos tautos
ateitis atskleidžia naują, giedrą
taikos ir laisvės šimtmetį!

Lietuvos respublikos generalinis
garbės konsulas Toronte,
PAULIUS KURAS SU VISA ŠEIMA

Lietuvos respublikos konsulas
Montrealyje

Teišsipildo visos šviesios viltys,
Telydi vien tik geras žodis,
Tedžiugina kiekvienas darbas,
Tegul prasmingos būna dienos,
O laimė – dažnas Jūsų svečias...

Arūnas Staškevičius,
Lietuvos respublikos garbės konsulas
Montrealyje

Angelas tarė: “Nebijokite! Štai aš skelbiu Jums didį
džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste
Jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. Ir štai Jums
ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystykiais ir paguldytą
ėdžiose.” Piemenys “nusiskubino ir rado Mariją, Juozapą
ir kūdikį, paguldytą ėdžiose. Išvydę jie apsakė, kas jiems
buvo pranešta apie šitą kūdikį. O visi žmonės, kurie girdėjo,
stebėjosi piemenų pasakojimu. Marija dėmėjosi visas šiuos
dalykus ir svarstė juos savo širdyje.”

*Sveikiname Jus su
Šv. Kalėdomis ir linkime,
kad Kristaus gimimo
šventė apdovanotų Jus
dvasiniu džiaugsmu,
ramybe, tikėjimu,
viltimi ir meile.*

*Viešpaties palaimos
keliaujant per 2019-sius!*

TĖVAI PRANCIŠKONAI IR
VISA PRISIKĖLIMO PARAPIJA

Išėivijos lietuvių katalikų vėliavnešys

Užsienio lietuvių vyskupo Pauliaus Antano Baltakio, OFM, tarnystės Bažnyčiai ir Tėvynei kelias, atpasakotas A. Grickevičiaus monografijoje

Ramūnė SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Tėvas Paulius

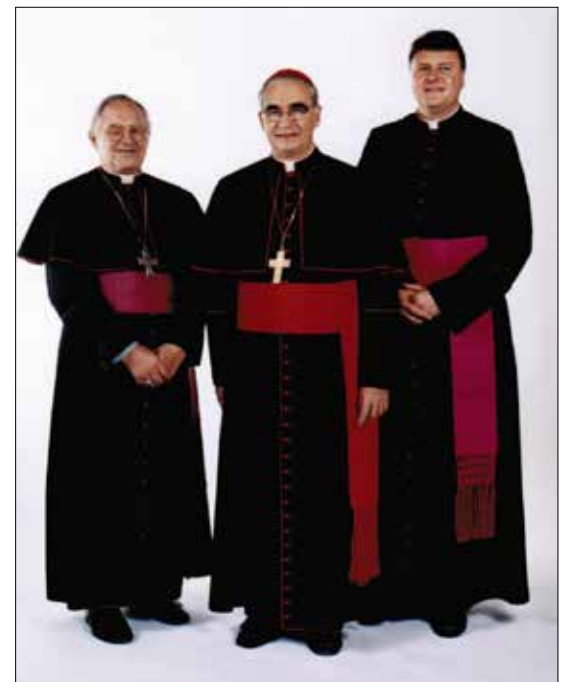
Tada jį vadinome “Tėvu Pauliumi”... Tam tikro amžiaus torontiečiai su malonumu prisimena jo darbą šiame telkinyje, Prisikėlimo parapijos kūrimosi dienomis. Jis mums buvo pažįstamas kaip itin santūrus, darbštus kunigas, kuris ypač daug prisidėjo prie parapijos sporto klubo “Aušra” ir jaunimo stovyklos, kuri tada vadinosi “Pranciškonų” (dabar “Kretinga”), steigimo. Jam išvykus į Niujorką, turbūt, tik dalis parapijiečių sekė jo darbus ir svarbius pasiekimus, kurie apėmė lietuvių religinius ir politinius reikalus visame pasaulyje. Todėl ši monografija apie vyskupą ir jo veiklą yra vertingas ir reikšmingas leidinys.

Knygos iniciatorius, vyskupo P. Baltakio įpėdinis išėivijos lietuvių katalikų sielovados klausimais, prelatas Edmundas Putrimas knygos įvade teigia, kad jam rūpėjo “<...> pasidalinti su skaitytojais apie tai, kaip lietuvių katalikų išėivijos vyskupas savo autoritetu, kuriame atsispindėjo pranciškoniškas dvasingumas ir tautinis idealizmas, prisidėjo prie atgimstančios ir atsikuriančios Lietuvos... Malda, įvairiomis akcijomis ir diplomatija vyskupas Baltakis savo ganytojiška veikla suvienijo išėivijos lietuvių katalikų jėgas <...>” Tai esminis darbas, itin vertas to kruopštaus dėmesio, kurį jam paskyrė Bažnyčios istorikas, VDU Katalikų teologijos fakulteto mokslo darbuotojas doc. dr. Artūras Grickevičius. Autoriaus teigimu, “ši tema yra svarbi, kadangi jos nagrinėjimas gali padėti (1) išryškinti glaudžias užsienio lietuvių tautiškumo ir katalikiškumo, t.y., priklausymo tautinei bendrijai ir religinei bendruomenei, sąsajas; (2) išryškinti užsienio lietuvių katalikų dvasininkų ir jų tiesioginių pagalbininkų veiklą Lietuvai, taip pat atskleisti vienų ir kitų nuopelnus. Šių neolimos praeities sričių pažinimas gali būti naudingas, mėginant nagrinėti ir vertinti stipriai išaugusios lietuvių bei kitataučių migracijos Europoje padarinius, ypač religingumo ir tautiškumo sąsajas.”

Monografijos įvade dr. A. Grickevičius ne tik pristato temą, bet ją aiškina ir taip pat išsamiai apibūdina šaltinius, temos nagrinėjimo problemas ir jų sprendimo metodiką. Tekstas toliau padalintas į skyrius, kurie nušviečia vysk. P. Baltakio bažnytinės tarnystės kelią (dvasinis pašaukimas, vienuolystė ir kunigystė, vyskupavimas ir emeritūra); jo įnašą Lietuvos krikšto jubiliejaus šventimui; jo darbus, Lietuvai siekiant religinės ir politinės laisvės bei įtvirtinimo metu (1984-1991) ir Nepriklausomybės metu nuo 1991 iki 2003 (ganytojiškos tarnystės laikotarpis), o 2003-2009 – pasišventus tik Lietuvių katalikų religinei šalpai – organizacijai, kuriai vyskupas vadovavo 23 metus.

“Meile tarnaujame Dievui”

Autorius pažymi, kad iki šiol apie P. Baltakio gyvenimą rašyta mažai, tad jis supažindina su pagrindiniais jo gyvenimo faktais. Būsimasis vyskupas gimė 1924 m. Troškūnų valsčiaus Latavėnų kaime (dabartiniame Anykščių rajone). Jis buvo vienas iš 11 vaikų, augusių tradiciškai religingoje šeimoje, ir manoma, kad toje parapijoje dirbusių pranciškonų vertybės paskatino jį mokytis Kretingos gimnazijoje. Komunistų valdžiai ją uždarius, jaunas Paulius grįžo į tėviškę ir baigė gimnaziją Anykščiuose. Kartu su kitais jaunuoliais jis 1944 m. pavasarį išėjo savanoriauti į gen. P. Plechavičiaus buriamą vietinę rinktinę. Tą vasarą vokiečiai dalinį išardė, ir jis kurį laiką slapstėsi; Sėduvoje buvo suimtas

Vysk. P. Baltakis su kardinolu A.J. Bačkiu ir prel. E. Putrimu, šiam perėmus Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio lietuvių katalikams pareigas 2003.XI.23, Toronte

ir paskirtas į aviacijos tarnybą, dėl kurios jis atsidūrė Suomijoje, tada Norvegijoje, o karui pasibaigus 1945 m. – Belgijoje.

Karui pasibaigus, P. Baltakis 1945-1952 m. studijavo filosofiją ir teologiją, 1950 m. priėmė amžinuosius įžadus. Tapęs kunigu 1952 m., išvyko į JAV pas lietuvius pranciškonus. Nuo 1953 m. paskirtas dirbti Prisikėlimo parapijoje Toronte. Po 16 tarnystės metų perkeltas į Niujorką, P. Baltakis užėmė pranciškonų Šv. Kazimiero vienuolyno vyresniojo pareigas Bruklino, organizavo vienuolyno spaustuvės ir lietuvių kultūros centro statybas, buvo centro (Kultūros židinio) administratorius, dėstė lituanistinėje mokykloje ir buvo skautų sąjungos dvasinis vadovas. 1979 m. jis tapo Amerikos lietuvių pranciškonų viršininku, provincijolu, ir persikėlė į Kenebunkporto (Maine, JAV) vienuolyną, tose pareigose dirbo iki 1984 m.

Šv. Sostas apie kun. P. Baltakio paskyrimą vyskupu ir tuo pačiu pastoracinio darbo vadovu užsienio lietuviams paskelbė 1984 m. birželio 1 d. Popiežius Jonas Paulius II pareiškė norįs “skirti tokį vyskupą, kurio uolumas ir energija gali sustiprinti ir tobulinti, mokyti ir vadovauti, lietuvių katalikiškoms bendruomenėms, siekiant pilnesnio savo pareigų atlikimo paveldėtame tikėjime ir šventume”, įgyvendinant principą, kad įvairių pasaulio tautų tikinčiaisiais rūpintųsi savi ganytojai. Išėivijos lietuviai buvo nudžiuginti šiuo paskyrimu ir tai vertino kaip popiežiaus dovaną išėivijai kazimierinių metų proga.

Nukelta į 5-ą psl.

Išėivijos lietuvių katalikų vėliavnešys

Atkelta iš 4-o psl.

Vyskupas pasirinko prasmingą, bet tuo pačiu ir paprastą šūkį – “Meile tarnaujame Dievui”, kuriuo jis gyvena ir kuriuo gali sekti visi tikintieji. Naujojo lietuvių išėivijos sielovados globėjo pagrindinė būstinė ir raštinė buvo pranciškonų vienuolyne Bruklina, jo sekretorius – tuomet diakonas Edmundas Putrimas. Vyskupui teko rūpintis visomis lietuvių katalikų parapijomis ir misijomis, kurių buvo 140, narių – beveik milijonas. Kaip rašo dr. A.Grickevičius, “...nėra jokios abejonės, kad vysk. P. Baltakio sielovadinės pareigos jau nuo pradžių buvo artimai persipynusios su ganomųjų tautinėmis intencijomis... Jo viešumai skirti teiginiai pabrėždavo ir religinių, ir tautinių reikalų svarbą.”

Ganytojo įtaka

Kaip teigė prel. E. Putrimas, kuriam 2003 m. buvo perduotos užsienio lietuvių katalikų sielovados administravimo pareigos, skaitant monografiją labiausiai stebina (gal daugiau išėivijoje gimusius), su koku atidumu vyskupo veiklą sekė LTSR saugumo tarnyba. KGB dokumentai buvo vienas iš pagrindinių šaltinių apie Ganytoją, jo darbą, jo kalbas ir susitikimus; net juos surašę agentai neišvengė teigiamų atsiliepimų apie sekamo vyskupo asmenybę. Visuomenėje ir knygoje (o taip pat ir KGB stebėjimo dokumentuose) didelio dėmesio sulaukė jo pastangos, ruošiantis Lietuvos krikšto jubiliejui 1987 m., šią sukakties šventimo mintį įdiegus pačiam popiežiui Jonui Pauliui II dar prieš tai – 1984 m. Autorius itin taikliai cituoja visuomenininko J. Kavaliūno žodžius, apibūdinančius šios sukakties reikšmę: “Lietuvos krikšto sukakties minėjimai, nubangavę per visą pasaulį, iškėlė Lietuvos vardą, kartu visur primindami, kad Lietuvoje dabar neturi laisvės nei krikščionybė, nei pati lietuvių tauta.”

Darbai Lietuvai

Trečiajame monografijos skyriuje,

pavadintame *Darbai Lietuvai*, autorius apibūdina vysk. P.Baltakio ryšius su okupuota tėvyne religinės ir politinės laisvės siekio bei įtvirtinimo metu (1984-1991). Tuomet (1986 m.) vyskupas taip pat pradėjo pirmininkavimo Lietuvių katalikų religinei šalpai (LKRŠ) pareigas, kurias jis tik 2009 m. perdavė prel. Algimantui Bartkui. Per LKRŠ buvo vykdomi įvairūs labdaros projektai, o laisvajame pasaulyje skleidžiamos tikslios žinios apie Lietuvą per sukurta informacinę Šalpos agentūrą – Lietuvių informacinį centrą, kuriam vadovavo kun. K. Pugevičius su pavaduotojomis Ginte Damušyte bei Marijona Skabeikiene. Centro pagrindinė užduotis buvo skleisti informaciją apie Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtį Lietuvoje, ypač per atgabusius *Lietuvių katalikų Bažnyčios kronikas* (LKBK) numerius. “Iš LKBK ir kitų šaltinių gaunamos žinios tautiečiams kėlė nerimą, tačiau ir skatino mąstyti, ir pagal išgales veikti.”

Bendraudamas su Jungtinių Valstijų Katalikų vyskupų konferencija, Čikagos kardinolu Joseph Bernardin, JAV Kongreso nariais, valstijų gubernatoriais ir net prezidentu R. Reagan, vysk.P. Baltakis nuolat padėjo dėl religinių teisių suvaržymo kenčiantiems Lietuvos katalikams.

“Žinoma, visų šių galimybių išnaudojimas priklausė nuo paties vyskupo kaip asmenybės savybių, t.y., gilaus krikščioniško tiesos pojūčio, išėivijai būdingos meilės Lietuvai, taip pat principingumo, uolumo, darbštumo, nuoseklumo ir komunikabilumo... užsienio lietuvių šių savybių, bent jau daugumos jų, nestokojo”, rašo dr.A. Grickevičius. Jis nuodugniai aptaria vyskupo raštiškus ir žodinius pranešimus, jo dalyvavimą pasitarimuose su įvairiais pareigūnais, svarstant religines teises. Tam paskirta didžioji monografijos dalis, kurioje atskirame skyrelyje aiškinama Vilniaus arkivyskupijos (priklausiančios Lenkijos bažnytinei provincijai) problema. Išėivijos veikėjai per PLB ir VLIKą atkakliai stengėsi daryti įtaką Vatikanui, kad priskirtų Vilniaus arkivyskupiją Lietuvos bažnytinei provincijai (o ne Lenkijos). Vysk. P.Baltakis laikėsi Šv. Tėvo nuomonės, jog tai būtų reiškę, kad Vatikanas pripažįsta Baltijos šalių aneksiją, iškiltų konfliktas su Lenkija, panaikintų svarbią Lietuvos pasiuntinybę prie

Lietuvius priima JAV prezidentas R.Reagan (centre), vysk. P.Baltakis - ketvirtas iš k.

Kennebunkporte, Šv. Antano pranciškonų vienuolyne, 2014 m. rugpjūčio 30 d., švenčiant pranciškono vysk.Pauliaus Antano Baltakio, OFM, 90 m. amžiaus sukakties ir 30 m. vyskupavimo jubiliejaus šventę. Vyskupas su sveikintojais Toronto Prisikėlimo parapijos atstovais

Vatikano. Klausimas buvo išspręstas, Lietuvai paskelbus nepriklausomybę ir Šv. Sostui pertvarkius joje administracinę struktūrą.

Toliau knygoje rašoma apie vyskupo ganytojiškos tarnystės laikotarpį (1991-2003), kada jis išitraukė į Lietuvos vyskupų konferencijos veiklą, norėdamas talkinti katalikų Bažnyčiai, jos vyskupams, ir užmegzti jų ryšius su toli pažengusio laisvojo pasaulio bendratikiais.

“Nenuilstama ir pasiaukojanti vysk. Baltakio tarnystė savo tėvynei Lietuvai buvo įvertinta aukšto lygmens valstybiniu apdovanojimu. Šalies prezidentas A.M.Brazauskas 1994 metų liepos 1 dienos nutarimu Paulių Baltakį apdovanojo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.” P. Baltakis, kaip ginkluoto pasipriešinimo 1940-1990 m. dalyvis, 2001 m. prezidento V. Adamkaus buvo apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Vysk. P.Baltakis iš užsienio lietuvių ganytojo pareigų pasitraukė 2003 m., bet liko LKRŠ vadovu iki 2009 m., gyveno Šv. Antano vienuolyne Kennebunkporte. Šių metų pavasarį vyskupas emeritas sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Kaune, Mažesniųjų brolių Šv. Klaros globos namuose.

Monografija užbaigiamą autorius išvadomis, santrauka

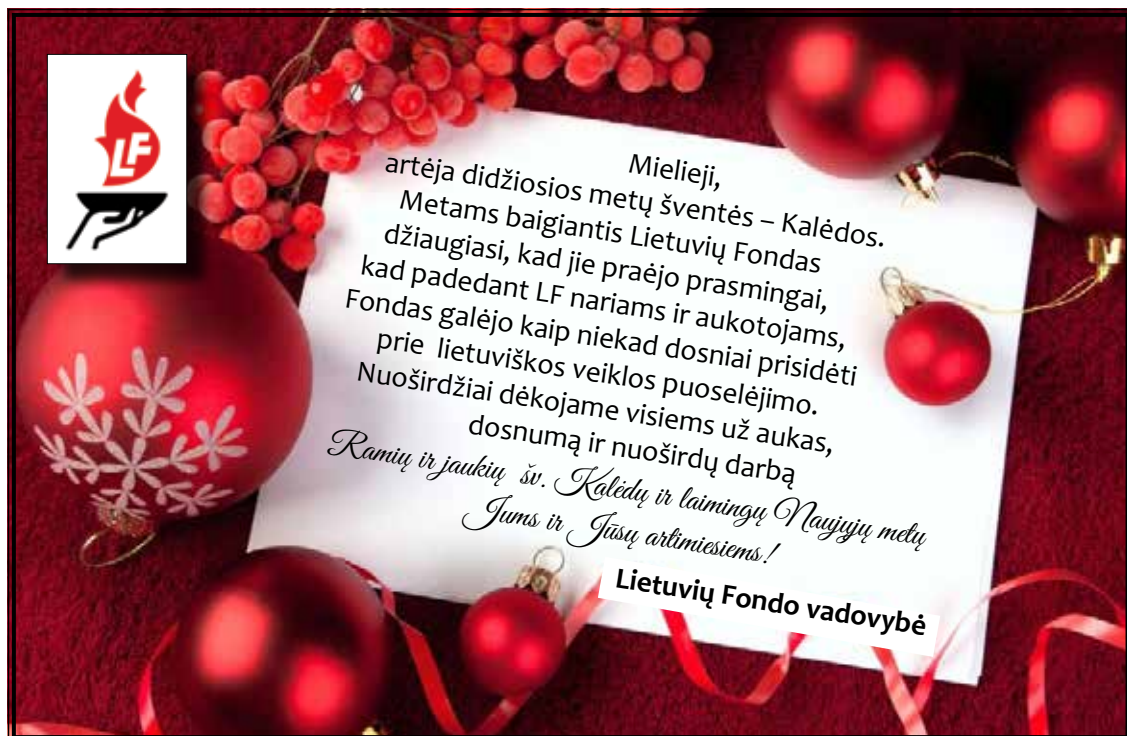
anglų kalba, 20 nuotraukų rinkiniu iš vyskupo susitikimų ir išsamia 32 puslapių chronologine suvestine, rodančia tiesiogiai ir netiesiogiai su vysk. P. Baltakiu susijusius įvykius. Santrumpų paaikškinimu, asmenvardžių bei vieto-

Senosios Prisikėlimo šventovės statybos pradžia

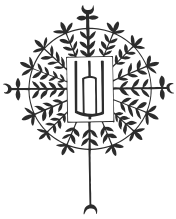
vardžių rodyklėmis papildytas, iki pat paskutinio (387-to) puslapio ištikimai tikslus mokslinis veikalas ne tik plačiai apšviečia skaitytoją, bet ir deramai pagerbia jo pagrindinį veikėją, nenuilstamą lietuviybės ir tikėjimo vėliavnešį Paulių Baltakį.

Užsienio lietuvių vyskupas Paulius Antanas Baltakis, OFM: tarnystės Bažnyčiai ir Tėvynei kelias. Tarpdisciplininė mokslo monografija. Autorius Artūras Grickevičius. Išleido Vytauto Didžiojo universitetas, Kaunas, 2018

*Aukščiausiojo palaimos
kikvėno Lietuvos
ir kikvėno pmoiaus
širdėiai didėiojė
Viešpaties užgimimo
šventėj*

(kun. Petro Ažubalio rankraštis,
1956 metų šv. Kalėdos)

*Nuoširdžiai visus sveikiname
užbaigdami sukaktuvinius metus
ir linkime drąsių tikėjimo,
vilties ir meilės žingsnių
Naujais 2019-aisiais
Viešpaties metais!*

**LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJA
ANAPILIO LIETUVIŲ SODYBA**

100 – Atkurta Lietuvos Valstybei • 100 – kun. Petriui Ažubalui
90 – Šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapijai • 40 – Lietuvos kankinių šventovei

Kanados lietuvių bendruomenei – garbingas URM apdovanojimas

Su URM apdovanojimu “Diplomatijos žvaigždė” buvusieji KLB valdybos pirmininkai: (iš k.) A. Pacevičius, G. Petrauskienė, V. Bireta, R. Žilinskienė, A. Vaičiūnas, J. Kuraitė ir K. Deksnys (dabartinis pirmininkas)

Lietuvos užsienio reikalų ministerija garbės ženklu “Lietuvos diplomatijos žvaigždė” apdovanojo Kanados lietuvių bendruomenę už 65-erių metų nuoseklią politinę, diplomatinę veiklą, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, stiprinant Lietuvos atkurtą valstybingumą ir tarpvalstybinius ryšius su Kanada. Iškilmingoje popietėje dabartiniam ir buvusiems bendruomenės vadovams svarbiausiąjį ministerijos apdovanojimą įteikė LR ambasados Kanadoje ministeris patarėjas Julijus Rakitskis.

Iškilmes, skirtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 100-mečio minėjimo metų pabaigai, surengė LR ambasada Kanadoje ir Kanados lietuvių bendruomenė. Šventinis renginys vyko gruodžio 2, sekmadienį, Toronto centre, įžymiojoje Glenn Gould koncertų studijoje. Apie tai, kad čia vyksta lietuviškas renginys, priminė žaisminga detalė – Lietuvos vėliavų spalvų šaliku apjuosta įžymiojo pianisto skulptūra prie centrinio įėjimo.

Garbingus svečius – Toronto diplomatų bendrijos narius, latvių, estų bendruomenių vadovus ir lietuvių bendruomenės narius sutiko ir pasveikino LR ambasados ministeris patarėjas Julijus Rakitskis bei KLB krašto valdybos pirmininkas Kazimieras Deksnys.

surado daug būdų padėti stiprėjančiai Lietuvos valstybei. Šiandien Kanados ir Lietuvos tarpvalstybiniai ryšiai labai stiprūs ir veiksmingi. Taip pat ir Kanados lietuvių bendruomenė buvo tvirta atrama atkurta nepriklausomai Lietuvos valstybei. Paskelbė vąjį, Kanados lietuviai surinko \$1 mln., kad būtų įsigytas pastatas Lietuvos atstovybei Briuselyje. Tai buvo svarbu, nes Lietuva tik buvo pradėjusi savo kelią į Europos sąjungą ir NATO organizaciją bei kitas bendrijas – šiandien esame pilnateisiai jų nariai. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos skirtas aukščiausias apdovanojimas “Diplomatijos žvaigždė” – padėka visai Kanados lietuvių bendruomenei už jos daugelio dešimtmečių atkaklią, kūrybingą veiklą Lietuvos laisvės ir gerovės labui.

Atsiimti apdovanojimą buvo pakviesti

Kalba LR ambasados atstovas J. Rakitskis

Lietuvos nepriklausomybės atstatymas – visų bendromis jėgomis

Renginio vedėjas Darius Kuras, pasveikinęs visus susirinkusius, pristatė LR ambasados Kanadoje atstovą Julijų Rakitskį. Pranešėjas savo kalboje priminė Kanados lietuvių bendruomenės kūrimosi pradžią, telkiant tautiečius kultūrinei ir politinei veiklai, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Kartu su latviais, estais, lietuviai atkakliai skleidė žinią apie neteisėtą Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių okupaciją ir jos padarinius, įvairiomis progomis rengė viešus protestus prieš sovietų ambasados, ragino Kanados politikus palaikyti Lietuvos siekius. Pranešėjas pabrėžė, kad būtina padėkoti Kanados žmonėms ir vyriausybei, kurie niekada nepripažino Lietuvos okupacijos teisėtumo, suteikė prieglobstį nuo sovietinio teroro bėgusiems žmonėms, sudarė sąlygas kultūrinei saviraiškai. Lietuvių bendruomenė, tapusi Kanados visuomenės dalimi, yra lojalūs šios valstybės piliečiai, tarnaujantys jos gerovei. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, Kanados lietuviai vėl

Įteikiamas apdovanojimas K. Deksniui

bendruomenės vadovai: dabartinis – K. Deksnys, buvusieji – R. Žilinskienė, A. Vaičiūnas, A. Pacevičius, J. Kuraitė, V. Bireta, G. Petrauskienė (negalėjo dalyvauti J. Krištolaitis, neseniai netekome a.a.E. Čuplinsko).

Garbingas apdovanojimas patikėtas saugoti dabartiniam KLB Krašto valdybos pirmininkui Kazimierui Deksniui. Iškilmių baigiamojoje kalboje K. Deksnys padėkojo Lietuvos užsienio reikalų ministerijai už garbingą bendruomenės veiklos įvertinimą ir visiems susirinkusiems į Lietuvos nepriklausomybės šimtmečio iškilmes.

Nukelta į 7-ą psl.

*Kalėdų
džiaugsmas
ir ramybė
tesušildo
visus.*

*Švėskime visi stebuklingąją naktį, dėkodami
vieni už kitus, ir meldami taikos ir vilties
mums visiems per sekančius 2019-tuosius metus.*

Malonių Kalėdų švenčių ir sveikatos pilnų Naujų 2019 metų

visiems klubo nariams ir
“Vilniaus Manor” gyventojams
nuoširdžiai linki –

Toronto lietuvių pensininkų
klubo valdyba

*Baltais takeliais sniego
užpustytai Senieji Metai jau
palieka mus.
Naujieji Metai žengia į pasaulį
Su jais mes sveikinam ir Jus.*

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

sveikina visus su šv. Kalėdomis
ir laimingais Naujaisiais metais!

Naujienos apie Lietuvą, Kanados lietuvių
bendruomenę, informacija apie renginius
www.tevzib.com

KLB vicepirmininkė Joana Kuraitė kartu su atlikėjais "Mettis" kvarteto nariais, dešinėje – pianistas G.Alekna Ntr. Skaidros Puodžiūnaitės

Renginio organizatoriai (iš k.) LR ambasados ministeris patarėjas J. Rakitšis, KLK Krašto valdybos pirm. K. Deksnys, gen. garbės konsulas P.Kuras

Atkelta iš 6-o psl.

URM apdovanojimas Kanados lietuvių bendruomenei

Savo kalboje jis priminė Lietuvos istorinį kelią iki dabartinių laikų. Dabartinė Lietuvos valstybė atsirado ne tuščioje vietoje. Prieš daug šimtmečių buvusią didelę valstybę pasidalijo kitos, stipresnės, ir ilgam ištrynė iš istorinio žemėlapijo jos vardą. Tik porai dešimtmečių po I Pasaulinio karo Lietuva vėl atgavo savo valstybingumą. Bet netrukus Vokietija ir Rusija pagal Molotov-Ribbentrop paktą nulėmė Lietuvos likimą. Mūsų valstybė buvo paversta sovietine respublika. Lageriuose ir tremtyje praradome tūkstančius geriausių Lietuvos žmonių, kiti žuvo pasipriešinimo kovose. To užmiršti negalima. Dabar Lietuva, kaip ir Latvija, Estija, jaučiasi saugios Europos sąjungos valstybių, NATO narių gretose. Mes džiaugiamės, kad demokratiškos valstybės supranta mūsų rūpesčius dėl ateities ir saugumo. Esame ramesni, kai Lietuvoje yra Vokietijos ir kitų valstybių kariai, Latvijoje – budi Kanados kariškiai. Štai ir čia, salėje, šiandien su mumis sėdi Ginkluotųjų pajėgų kariai, atlikę savo tarnybą Baltijos valstybėse, prašome atsistoti (salėje aidai plojimai). Mes negalime būti visiškai ramūs, nes matome, kas vyksta Ukrainoje. Argi tai neprimena II Pasaulinio karo pradžios, kai, niekam neprotestuojant, buvo užgrobiama teritorija po teritorijos? Mes turime palaikyti Ukrainą, kuri gina

ne tik savo šalį, ji gina ir mus, nes po Ukrainos artimiausias Rusijos grobis – Lietuva. Tad dėkodami Kanados vyriausybei ir žmonėms už jų nuolatinę paramą, stiprinkime savo bendruomenės ir jų ryšius, prisidėdami prie demokratijos stiprinimo Lietuvos kaimyninėse valstybėse. Tai pasitarnaus Lietuvos ir visos Europos saugumui.

Šventiniame koncerte - Lietuvos atlikėjai

Po oficialiosios dalies renginio vedėjas Darius Kuras pristatė labai laukiamus svečius – Niujorke gyvenantį ir dirbantį pianistą Gabrielių Alekną ir Lietuvos kvartetą "Mettis". Tai jaunosios kartos atlikėjai, garsinantys Lietuvos vardą įžymiose pasaulio koncertų salėse, festivaliuose ir konkursuose.

Pianistas Gabrielius Alekna mokėsi Vilniuje, valstybinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje, studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, nuo 1996 metų – Juiliardo mokykloje Niujorke (prof. Jerome Lowenthalis). G. Alekna – pirmasis iš lietuvių, į šią garsiąją mokyklą priimtas, jam skiriant visą stipendiją. Jis 2006 metais tapo pirmuoju lietuviu, kuriam suteiktas Juiliardo mokyklos muzikos menų daktaro laipsnis. Yra parengęs nemažai koncertinių programų su Lietuvos ir kitų valstybių orkestrais ir dirigentais. Jo koncertinėje

Scenoje pianistas G.Alekna ir kvartetas "Mettis" D.Puterienės ntrs.

programoje ypatingai vertinami atliekami lietuvių kompozitorių V. Bacevičiaus (1905-1970) ir J. Kačinsko kūriniai.

"Mettis" styginių kvartetas susibūrė 2011 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA), prof. Augustino Vasiliausko klasėje. Kvarteto nariai – Kostas Tumosa (smuikas), Bernardas Petrauskas (smuikas), Karolis Rudokas (altas) bei Rokas Vaitkevičius (violončelė) – yra daugelio respublikinių ir tarptautinių konkursų laureatai, koncertuojantys solo, kamerinių ansamblių bei orkestrų sudėtyje, taip pat dalyvaujantys įvairiuose muzikiniuose projektuose, garsiausių Europos profesorių meistriškumo kursuose. Kaip atsirado šis skambus, bet mįslingas vardas?

– Pasirinkome graikišką žodį *metis*, reiškiantį kokybę, įgūdžius, išmintį. Graikų mitologijoje yra šiuo vardu vadinta titanų šeimos okeanidė, tačiau

jis vartojamas ir bendrinėje kalboje – kokybei apibūdinti. Mes jį šiek tiek pakoregavome, pridėjome papildomą raidę "t", – aiškina jaunieji muzikai, padovanoję mums savo šviesios, pilnos jaunatviškos energijos muzikos valandą. Šventinėje programoje Toronte "Mettis" ir pianistas G.Alekna atliko šiuolaikinės ir klasikinės muzikos kūrinius: Lietuvos kompozitorių M.K.Čiurlionio (styginių kvartetą ir dabar kuriančio kompozitoriaus R. Merklio kūrinį "MiKonst" fortepionui ir styginiam kvartetui, skirtą M.K.Čiurlioniui, labai populiarus šiuolaikinio kompozitoriaus Phillip Glass kūrinį styginiam kvartetui nr.2 "Company" ir Robert Schumann *Piano Quintet OP44*.

Koncertui pasibaigus, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovės atlikėjams įteikė gėlių.

Sigina Katkauskaitė

SVEIKINAME

VISUS MŪSŲ GYVENTOJUS,
DARBUOTOJUS, SAVANORIUS,
RĖMĖJUS IR VISUOMENĘ
KALĖDŲ ŠVENČIŲ
PROGA

LINKIME PER ŠIAS KALĖDAS PAJUSTI:

VILTIES GROŽĮ,
MEILĖS DVASIA
IR TIKĖJIMO PAGUODĄ.

Dėkojame rėmėjams ir visuomenei už
ypatingą vienintelių lietuviškų slaugos
namų Kanadoje palaikymą.

Be jūsų nebūtų mūsų.

LABDAROS FONDO DIREKTORIŲ TARYBA

Buvusios KLJS vadovės susitiko su muziku Glenn Gould prie jo vardo koncertų salės centrinio įėjimo. Pianistas papuoštas trispalviu šaliku S.Puodžiūnaitės ntr.

Atminimo ženklas nužudytiems Lietuvos ministeriams

Lapkričio 11 d. buvo minimas pirmasis atkurto nepriklausomos Lietuvos ministerių kabineto šimtmetis. Ta proga, kiek vėliau, Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje prisimintas dramatiškas 1918-1940 m. Lietuvos ministerių likimas. Net 45 ministrai tapo sovietų ir nacių represijų aukomis, 29 iš jų buvo nužudyti arba mirė kalėjimuose, tremtyje. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro (LGGRTC) ir Kauno miesto savivaldybės iniciatyva gruodžio pradžioje buvo iškilmingai atidengta paminklinė plokštė, skirta sušaudytiems ir nelaisvėje nukankintiems Lietuvos 1918-1940 m. ministerių kabineto nariams atminti ir pagerbti. Paminklo autorius – skulptorius Jonas Jagėla, architektūrinės dalies autoriai – architektai Liucijus Dringelis ir Evaldas Ramanauskas. Vytauto Didžiojo karo muziejuje atidaryta LGGRTC rengta paroda "Represuoti 1918-1940 m. Lietuvos Respublikos ministerių kabinetų nariai". Pasak organizatorių, joje parodyta iki šiol nematyta vaizdinė medžiaga: represuotų asmenų fotografijos, dokumentai, spaudos leidinių faksimilės, tarpukario Vilniaus ir Kauno panoraminiai vaizdai, laišakai iš Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio, kalinimo lageriuose, kalėjimuose ar tremties vietų. **Inf.**

Paminklo atidengimo iškilmė Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje

Prie paminklo - garbės sargyba

**Prisikėlimo parapijos
sporto klubas "Aušra"**

SVEIKINA VISUS NARIUS IR RĖMĖJUS SU
šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais

www.ausra.net

*Sventų
Kalėdų*

proga
sveikinam
visus
londoniečius ir
visus
pažįstamus,
linkėdami
linksmų
švenčių ir

Dievo palaimos Naujaisiais metais –

*Londono Šiluvos Mergelės Marijos
parapijos tarybos pirm. Laisvis
Sergautis, parapijiečiai ir
prel. J.Staškevičius*

**ANAPILIO
SPORTO KLUBAS**

sveikina visus narius,
rėmėjus ir visą lietuvių
bendruomenę
šv. Kalėdų ir Naujųjų
metų proga

"Už Tėvynę, už laisvę"

Vilniaus universitete, Pranciškaus Smuglevičiaus salėje, neseniai atidaryta paroda "Už Tėvynę, už laisvę!", skirta atkurto Lietuvos kariuomenės šimtmečiui

Šioje parodoje lankytojai supažindinami su VU bibliotekos lobyne saugomais 133 išskirtiniais dokumentais apie Lietuvos karybos istoriją; daugelis iš jų viešai apžiūrai pateikti pirmą kartą. Parodos eksponatai kalba apie kur kas ankstesnius laikus – nuo XIII šimtmečio. Tai – ypatingi dokumentai, pasakojantys apie karybos istoriją, mūšių planavimą, juose aprašoma karo technika, įtvirtinimai, ginklai, uniforma, karvedžių žygiai, pateikiami žemėlapiai. VU bibliotekos seniausias rodinys, skirtas karybai, – 1472 metais Veronoje išleistas italų inžinieriaus Roberto Valturijo veikalas *Apie karybą*. Yra

metų tai buvo pagrindinis vadovėlis, iš kurio mokėsi Europos artileristai. Veikale pirmą kartą apibendrinti karybos laimėjimai, aprašyti artilerijos technikos ir sprogmenų technologijos patobulinimai, aprašomos raketų savybės, konstrukcijos. Kūrinys išverstas į prancūzų (1651 m.), vokiečių (1676 m.), anglų ir olandų (1729 m.) kalbas, 1963 m. knyga išleista lenkų kalba. 2018 m. veikalą į lietuvių kalbą išvertė Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojas ir vertėjas Sigitas Lūžys, šiemet apdovanotas Martyno Mažvydo premija. Parodą puošia 1831 metų sukilimo dalyvės, sukilėlių pajėgų kapitonės

Marija Rafanavičiūtė, 1831 m. sukilimo dalyvės kapitonės E.Pliaterytės adjutantė
Arch. ntr.

K.Semenavičiaus istorinis karybos vadovėlis
D.Jonušienės ntr.

ir 1514 metų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Senojo raštas, kuriame, grįždamas iš pergalingo mūšio ties Orša, jis rašo klebonui, kad būtų medžiamasi už visus žuvusius mūšyje.

Didelio susidomėjimo sulaukė knyga *Didysis artilerijos menas*. Jos autorius – VU auklėtinis, Lietuvos bajoras, inžinierius, artilerijos tyrinėtojas Kazimieras Semenavičius (1600-1651). Jo parašyta knyga *Didysis artilerijos menas* padarė milžinišką įtaką karybos srityje, nes kelis šimtus

Emilijos Pliaterytės (1806-1831) adjutantės Marijos Rafanavičiūtės nuotrauka. Trejais metais jaunesnė už E.Pliaterytę, M.Rafanavičiūtė lydėjo ją iki Vainežerio dvaro, kur sukilėlių kapitonė mirė.

Senųjų dokumentų paroda papildyta šiuolaikinės Lietuvos kariuomenės nuotraukomis. Už šias nuotraukas VU biblioteka yra dėkinga Krašto apsaugos ministerijai.

Inf.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ - METAS VIENYBEI

LR Seimas nusprendė nepriarti referendumo įstatymo pataisoms, kuriomis buvo siekiama sumažinti balsavimo kartelę referendumams dėl Konstitucijos I ir XIV skirsnio nuostatų pakeitimo. Pasaulio lietuvių bendruomenė mano, kad būtent dabar yra atvertos durys plačiam pilieti-

niam ir politiniam susitarimui dėl pilietybės išsaugojimo.

PLB taip pat pabrėžia, kad remia šį sprendimą ir kviečia visas Lietuvos valdžios institucijas – Lietuvos seimą, prezidentę ir vyriausybę, taip pat politines partijas bei tautiečius Lietuvoje ir pasaulyje susivienyti šiuo visai tautai svarbiu klausimu.

“Noriu pabrėžti, kad aukščiausias PLB tikslas – Tautos vienybė be išimčių ar “lengvatų”. Labai svarbu, kad konstitucinė sąranga liko stabili ir buvo išvengta susiskaldymo. Suprantame, kad laimėti referendumą su tokia aukšta kartele yra neeilinis iššūkis, tačiau jį drąsiai priimame. Ypatingą dėmesį skir-

sime išėivijos pilietinio aktyvumo skatinimui. Jau netrukus bursimės prie Kalėdų stalo, todėl kviečiu visus vienyti bendram tikslui – pilietiniai sutelkėiai jau dabar. Neišbarstykime galimybes, nes Lietuvos jėga visuomet glūdėjo mūsų vienybėje“, – sako PLB pirmininkė Dalia Henke.

Pasaulio lietuvių bendruomenė yra pelno nesiekianti organizacija, kurios misija – ugdyti ir išlaikyti užsienyje gyvenančių tautiečių patriotiškumą ir lietuviybės dvasią. PLB vienija 47 bendruomenes visame pasaulyje. Minint Lietuvių Chartos 70 metų sukaktį, 2019 metai paskelbti Pasaulio lietuvių metais.

pasauliolietuvis.lt

Dalia Henke – Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė

IŠEIVIJOS LIETUVIAI – KALĖDINĖS MUGĖS VILNIUJE DALYVIAI

Gruodžio 1-ąją Pasaulio lietuvių bendruomenės kvietimu Lietuvos nevyriausybinų organizacijų (NVO) kalėdinėje mugėje Vilniuje, Daukanto aikštėje, pirmą kartą buvo pristatytas pasaulio lietuvių sumanytas projektas "Lietuvai 100 – Sveikas, mažyli!", taip pat ten buvo galima įsigyti įvairių dirbinių ir lauktuvių iš įvairiuose kraštuose įsikūrusių lietuvių bendruomenių.

“Kai gavome kvietimą dalyvauti mugėje, nekilo jokių abejonių, kad tai turi būti Eglės Aronienės, Nidos Vildžiūnaitės ir Ingos Laukytės-Budrienės sumanytas projektas “Lietuvai 100 – Sveikas, mažyli!”. Pagal šį projektą buvo numezgta ir šimtmečio naujagimiams padovanota tūkstančiai

trispalvių kojinaičių”, – sako PLB pirmininkė Dalia Henke.

Pati numezgusi ir padovanojusi ne vieną dešimtį trispalvių kojinaičių, šiuo metu Suomijoje gyvenanti E. Aronienė džiaugiasi, kad projektas įgijo tarptautinį mastą bei labai palankiai buvo priimtas Lietuvoje: “Norvegijoje

gyvenančios lietuvių numezgė 150 porų trispalvių kojinyčių ir atsiuntė jas į Lietuvą. Paštu į Kauną gauta apie 4,000 porų, kurias išvežiojome po Lietuvos gimdymo namus. O mus dar pasiekdavo nuotraukos, kad žmonės ar bendruomenės pačios rinko ir vežė į artimiausius gimdymo namus savo miestuose”. Be kojinaičių, PLB stende buvo galima įsigyti segių-koalų, vos prieš kelias dienas atskraidintų specialiu reisui tiesiai iš saulėtos Australijos, paskanauti suomiško kalėdinio gėrimo ir PLB saldumynų, Latvijos lietuvių bendruomenė atvežė Rygos lietuvių vidurinės mokyklos vaikų paruoštų kalėdinių dovanų, piešiniai atkeliavo iš D.Britanijos, iš Punsko vidurinės mokyklos – mokinių pagamintos kalėdinės atvirutės.

Surinktos aukos bus skiriamos knygų neišnešiotųjų kūdikių tėvams leidybai. Knygą planuojama nemokamai platinti mažyliams slaugantiems tėvams didžiuosiuose Lietuvos neonatologijos

skyriuose: Kauno, Vilniaus Santaros klinikose, Klaipėdos universitetinėje ligoninėje, Panevėžio, Šiaulių ligoninėse. Knygos leidyba rūpinasi asociacija „Padedu augti“ kartu su Lietuvos neonatologijos asociacija. **Inf.**

Prezidentė mugėje su vaikais

“Forbes” verslo žurnalas: įtakingiausios pasaulio moterys

Jungtinių Valstijų verslo žurnalo “Forbes” sudarytame įtakingiausių pasaulio moterų sąraše Lietuvos prezidentei Daliai Grybauskaitė šiemet skirta 63-oji vieta. Tai yra aukščiausia vieta per pastaruosius trejus metus. Pernai jai buvo skirta 68-oji, o 2016 m. 72-oji vieta. D.Grybauskaitė tik 2016 m. buvo įtraukta į kasmet žurnalo “Forbes” skelbiamą įtakingiausių pasaulio moterų šimtuką. Aštuntus metus iš eilės įtakingiausia pasaulio moterimi paskelbta Vokietijos kanclerė Angela Merkel. Antrus metus iš eilės antrą vietą “Forbes” skyrė britų premjerei Theresai May. Trečią vietą užėmė Tarptautinio valiutos fondo vadovė Christine Lagarde.

Leidiny, nuo 2004 metų skelbiantis įtakingiausių pasaulio moterų sąrašą, atkreipė dėmesį į griežtas D.Grybauskaitės nuostatas dėl Rusijos ir pastangas sumažinti Maskvos įtaką energetikoje. D. Grybauskaitė, pirmoji į Lietuvos prezidento pareigas išrinkta moteris (ir vienintelė, perrinkta iš eilės antrajam terminui), susikūrė atkaklios Vladimiro Putino kritikės įvaizdį. Ji spaudė Vakarų taikyti griežtesnes sankcijas Rusijai ir prašė NATO sparčiau priimti sprendimus dėl savo plėtros Rytų Europoje, taip savo vertinimą pagrindžia “Forbes” žurnalas.

Inf.

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

sveikina visus pasaulio lietuvius

šv. Kalėdų proga

ir linki visiems

laimingų Naujųjų metų!

*Klebonas, komitetas,
choras ir parapijiečiai*

*Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujųjų metų*

linkime sesėms bei broliams
šauliams Tėvynėje ir išėivijoje -

Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

Delhi lietuviai daugiakultūrinėje šventėje

Lapkričio 25 d. Delhi, ON, Vengrų salėje buvo surengtas daugiakultūrinės organizacijos prieškalėdinis vakaras. Jame dalyvavo Delhi, Londono ir kitų artimų apylinkių lietuviai – pats gausiausias būrys tarp kitų tautybių atstovų.

Jaunimo grupėje (treč. iš k.) Liana Pargauskaitė, (treč. iš d.) Jonas Paulauskas, (antr. iš d.) Gabrielė Paulauskaitė, (pirm. iš d.) Adomas Mickevičius

Keturių tautų atstovai šventėje

Sveikiname
visus Delhi-Tillsonburg
apylinkės lietuvius
Kristaus gimimo
švenčių progą!

PRANAS PARGAUSKAS,
Delhi Šv. Kazimiero parapijos
tarybos pirmininkas
prel. JONAS STAŠKEVIČIUS,
klebonas

Hamiltono ateitininkų Stulginskio

kuopos nariai sveikina visus
ateitininkus ir prijaučiančius su

šv. Kalėdomis, linki
ramybės, taikos ir Dievo
palaimos

Naujaisiais
metais.

Garbė Kristuje

Montrealio šventės

Šventės "Mes dar čia" komitetas prie pyragų stalo: (iš k.) Vida Lietuvninkaitė, ko-pirmininkė Joana Adamonytė, ko-pirmininkė Alice Skrupskytė, Dana Mickutė-Héroux, Nijolė Šukienė. Nėra nuotraukoje kleb. Pauliaus Mališkos, Alfred Pališaičio, Lindos Visockytės-Poole ir Mary Ženaitienės

R.Satkausko ntr.

Leidinių parodėlė, skirta kleb. emeritui dr. Feliksui Juzevičiui

Šv. Kazimiero šventovėje po lapkričio 25 d. vykusių rekolekcijų dr. I.Gudauskienė (Lietuva) ir klebonas P.Mališka Pat Pingitore ntr.

Aušros Vartų parapijos vakarienoje loterija laukia laimingųjų D.Blynas ntr.

(Žemiau) Šv. Kazimiero parapijos Šv. Onos draugijos kalėdiniai pietūs Pat Pingitore ntr.

Montrealio lietuviai Otavoje

Dalis Montrealio lietuvių, dalyvavusių Baltų valstybių Šimtmečio koncerte ir priėmimo Otavoje 2018 m. spalio mėn. 23 d. (Iš k.): Andrius ir Kristina Gapučiai, Alice Skrupskytė, kun. Paulius Mališka, Joana Adamonytė, Vida Lietuvninkaitė, Daiva Jaugelytė ir Dan Zatkovic Ntr. Rūtos Kličienės

Trumpa istorija apie Urugvajaus lietuvius

Nors migracijos duomenys nėra tikslūs, į Urugvajų atvyko nuo 10 iki 15 tūkstančių lietuvių. Pirmieji migracijos įrašai prasideda 1923 metais, nors žinoma, kad lietuviai į šią valstybę atvažiavo jau 1917 metais iš JAV.

Kelionių agentūros Lietuvoje siūlydavo bilietus nuo 1000 iki 1200 litų (100-120 dolerių), o kelionė laivu trukdavo nuo 35 iki 40 dienų. Daugiausiai išvykdavo ūkininkai, namų šeimininkės ir amatininkai. Jie palikdavo gimtinę dėl darbo stokos, krizių ūkiuose ar šeimos žemės skirstymo, tačiau jų tarpe pasitaikydavo ir jaunų žmonių, norinčių pažinti pasaulį. Kai kurie atvykdavo čia, norėdami išvengti problemų su teisėsauga, ar dėl skurdo grėsmės, kita dalis baiminosi dėl galimo karo.

pradėjo samdyti darbščius ir fizine jėga pasižyminčius tautiečius. Atvažiavę amatininkai tapdavo siuvėjais, dailidėmis ar kalviais, kiti dirbdavo pramonės srityse (tekstilės, jūrų ar tabako pramonė). Dalis įsidarbindavo pas smulkiuosius ūkininkus Montevidėjaus pakraščiuose.

Nuo pat pradžių, nepaisant darbo ir gyvenimo sunkumų, lietuviai pradėjo jungtis į įvairias veiklas. Pirmasis tai liudijantis įrašas yra 1925 m. nuotrauka iš gegužinės *Casabó* miške, ku-

Cerro rajone, kur dažnai apsigyvendavo lietuviai, padedant JAV lietuviams, buvo pastatyta Fatimos šventovė, joje meldžiamasi ir dabar

Didžioji dalis emigravo tarp 1926 ir 1930 m. Po II Pasaulinio karo atvyko ne daugiau kaip 20 žmonių. Atvykę lietuviai, kol įsikurdavo ir susirasdavo darbą, pirmiausiai apsistodavo „imigrantų“ viešbutyje. Kambariuose stovėdavo lovos be čiužinių, kuriuos tautiečiai pasigamindavo iš senų laikraščių. Miesto racions taip pat buvo prastas – čia jie dažniausiai gaudavo makaronų sriubos, šiek tiek duonos bei kavos su pienu. Pasakojama, kad lietuviai pasikeisdami gyvendavo trečiame viešbučio aukšte, kur jų skaičius siekdavo iki 50.

Didžioji dalis lietuvių vėliau įsikurdavo *Cerro* ir *Casabó* rajonuose, kur gaudavo galimybę įsidarbinti fabrikų šaldytuvuose ar skerdyklose. Jie čia ir klestėjo, ir patyrė skurdo, kartais gaudami tik laikinų darbo vietų. Lietuviai dirbdavo įvairiausių darbus – tai buvo ne tik fabrikų šaldytuvai ar skerdyklos. Išryškėjo smulkūs ir vidutiniai verslininkai, kurie atsidarydavo savo sandėlius, barus, pienines, spausuves ar restoranus. Klestintys lietuviai

riuje dalyvavo 23 tautiečiai, įstoję į klubą, vadinamą „*Amerikos lietuvių darbuotojų bendruomene*“. Tuo metu Urugvajuje jau buvo apie 250 lietuvių. Per pirmuosius 15 metų tautiečiai burdavosi į politines ir kultūrines draugijas, kurios veikė privačiuose namuose. Pradžioje būdavo įprasta rengti didelės šventės nuomojamose patalpose miesto centre, pavyzdžiui „*Selecto*“, kurių savininkas buvo lietuvis Petras Zukelis. Žmonės būrėsi pagal pažiūras; taip išsiskyrė „komunistų“, „socialistų“ ir „katalikų“ grupės. 1939 m. buvo suauktas pirmasis bendras susirinkimas, kuriame dalyvavo 28 grupės.

Nuo V dešimtmečio Urugvajaus lietuvių veikla vyko šiose institucijose: *Urugvajaus lietuvių kultūros draugija* (socialistai), *Urugvajaus lietuvių centras* (komunistai) ir *Urugvajaus lietuvių centro Cerro skyrius* (komunistai). Šie klubai vykdė panašią veiklą, kiekvienas turėjo biblioteką ir savo leidžiamą spaudą. 1975 m. karinė diktatūra Urugvajuje uždarė Urugvajaus lietuvių

Montevideo lietuvių J. Basanavičiaus pradinės mokyklos moksleiviai ir mokytojai praityje

centrą, nes komunistų partija buvo draudžiama.

Spaudą lietuviai leisdavo įvairiais formatais. 1935 m. Urugvajaus lietuvių centras pradėjo leisti laikraštį *Darbas*. Tai buvo svarbiausias laikraštis iki 1975 m., kai diktatūra uždarė šį prokomunistinį lietuvių centrą. Urugvajaus lietuvių kultūros draugija 4 ir 5 dešimtmetyje leido laikraščius *Naujoji banga* ir *Laisvoji Lietuva*. *Urugvajaus*

draugija.

Meno kolektyvai turėjo didelę reikšmę institucijų gyvenime. Urugvajaus lietuvių kultūros draugijoje įsikūrė choras „Aidas“ bei šokių ansambliai Gintaras“, „Ažuolynas“ ir „Rintukai“. Jie dalyvaudavo vietiniuose ir tarptautiniuose renginiuose, taip pristatydami bei sklisdami lietuvių kultūrą.

Nuo 1982 m. Urugvajaus lietuvių

Urugvajuje dirbęs kun. J.Giedrys (trečias iš d.) ir kiti lietuviai lankosi pas Urugvajaus prezidentą

aidas priklausė katalikams (leidžiamas 4 deš.). Nuo 1960 m. Urugvajaus lietuvių kultūros draugija rūpinosi leidiniu *Žinios*, o 1980-aisiais atsirado jaunimo leidžiamas *Jaunimo žurnalas*.

1946 m. Urugvajaus lietuvių centras sekmadieniais pradėjo savo radijo laidas, už kurias atsakingi buvo Jonas Beleišis ir Petras Revuckas. Nuo 1951 m. lietuvių kalba buvo perduodama *Audición Lituanian*, o kiek vėliau ir José Vaštako įkurta ispaniška radijo laida *Lituanian en Uruguay*.

1955 m. atidaryta Fatimos parapija, pastatyta Lietuvos jėzuitų kunigų iniciatyva. Parapija tapo susitikimo vieta katalikams, čia atsirado puiki socialinė veikla, pavyzdžiui, krepšinio komanda „Vytis“, moterų ir jaunimo chorai. Parapija visuomet buvo glaudžiai susijusi ir organizuodavo bendrą kultūrinę veiklą su Urugvajaus lietuvių kultūros

kultūros draugija pradėjo siųsti jaunuolius į Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje mokytis lietuvių kalbos. Nuo to laiko jaunimas turėjo galimybę dalyvauti tarptautiniuose kongresuose ir prisijungti prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Šiandien vienintelė likusi lietuvių organizacija Urugvajuje yra Urugvajaus lietuvių kultūros draugija, jungianti apie 200 Urugvajaus lietuvių. Čia vis dar veikia šokių kolektyvai „Gintaras“ bei „Rintukai“, rengiamos lietuvių kalbos bei muzikos pamokos, švenčiamos lietuviškos šventės ir vykdomos kitos veiklos.

Alberto Kaluzevičius
Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos ir arch. ntrs.

Spalio 5-14 dienomis Montevidėje vyko Urugvajaus lietuvių organizuojami renginiai, skirti Lietuvos valstybės nepriklausomybės šimtmečiui paminėti

Dabartiniai Urugvajaus lietuvių vaikai mokosi lietuviškai

Arch. ntr.

Sveikiname

*mielus tautiečius, savo artimuosius,
gimines, draugus, pažįstamus, jų šeimas*

*Kristaus gimimo ir
Naujųjų metų švenčių proga,
linkėdami visiems Betliejaus šviesos,
skaidraus džiaugsmo, gausios
Dievo palaimos ir geriausios sėkmės
Naujaisiais metais*

- Valė, Vincas ir Jonas BALIŪNAI
- Rima (BUMBULYTĖ), Mark ir Hannah DORNFELD, Caledon, ON
- Fredas, Linda (Keršytė), Krista, Christian GOTTHANS
- Zuzana JONIKIENĖ
- Stasys KARECKAS, Hamilton, ON
- Aurelija, Jūra, Gintaras, Lukas, Rita ir Juozas KARASIEJAI
- Ina ir Ian KAVANAGH
- Ramutė KUDIRKIENĖ, London, ON
- Gražina LAPIENĖ
- Adelė LEDIENĖ
- Birutė MATULAITIENĖ
- Marija MIKELĖNAS -MCCLOUGHLIN
- Stella ir Juozas MIŠKINIAI, Niagara Falls, ON
- Viktoras, Rita NAVICKAI ir šeima, Tillsonburg, ON
- Elena, Juozas, Laima ir Simonas NAMIKAI, Wasaga Beach, ON
- Rūta ir Kęstutis POŠKAI, Wasaga Beach
- Marytė RYBIENĖ, London, ON
- Gedas ir Dana SAKAI
- Hilda SIMANAVIČIENĖ
- Tyrūnė SIČIŪNIENĖ
- Kristina, Mindaugas, Skaistė ir Melisa STRUMKIAI
- Aldona STANAITIENĖ ir šeima, Hamilton, ON
- Gražina ir Petras STAUSKAI
- Birutė TAMOŠIŪNIENĖ
- Vida BUMBULYTĖ -WHITE, Wasaga Beach, ON
- Irena ŽEMAITIENĖ
- Kun. Algimantas ir Rūta ŽILINSKAI

Birutė GAIGALIENĖ

TAVO ANGELAS

Mažoje mūsų žemėj
Laukimas šviesos,
Sapnuojas balti
Apšerkšniję berželiai.
Kas saugos tave
Nuo tamsos lig aušros,
Ar diena miglota
Lydės tavo kelią?

Už tavo pečių
Balto sparno šešėlis,
Lyg kūdikio juokas,
Ar spindintis sniegas.
Šviesu širdyje,

Dangus mėlynas mėlynas,
Kaip vasaros rytą
Pabudus iš miego.

Kai būna sunku,
Skaudžią ašarą braukia,
Tylia lopšine
Klosto miegantį vaiką.
Namų šilumon
Tavęs grįžtančio laukia,
Jis saugo ramybę
Ir bėgantį laiką.

Visada Jis šalia,
Kaip didelio džiaugsmo
laukimas.
Ant šventinio stalo
Eglutės šakelė...

Lyg sapnas,
Vaikystės dienų atminimas,
-

Laiko rankoje angelas
Baltą plotkelę...

Jis kelionėje šalia,
Jaukus tavo angelo sparno
šešėlis,

Tavo sąžinė Jis

Ir geroji dvasia

Lyg vargonų giesmė,
Smilkalų debesėlis,

Paukščių tako

Sidabro šviesa.

A Book-Loving Computer Wizard

Volunteering at LMAC – and much more

Who is Peg Perry? And why do I feel as if she's "one of us"? It's not often that you meet someone that you like right away and sense an instant connection with. Peg Perry is one of those people with whom it's easy to have something in common – because she enjoys such a wide range of knowledge and activities.

Peg was born in Windsor, Ontario. We won't say when. Her mother was American, and her father, Ted Douglas was City Editor for the Windsor Star and editorial writer for the Detroit News. So she knows about wordsmithing.

As a youngster she dreamt of being a librarian, but, fascinated by a non-credit experimental course in computing offered in Grade 13, she switched her loyalty to mathematics, and after high-school in Windsor went to the University of Waterloo, where she was in the first decade of graduates in a program of math and computers, acquiring a degree unique to that university, a B. Math. Even then, Waterloo was known for its co-op program, and she began to work with Texaco in Don Mills as a programmer, creating software. Peg thus had a classical computer development background. She later worked for Indal, a window and door manufacturer and one of Canada's top 100 companies, and also attained an MBA, studying nights at York University's Shulich School of Business.

After Indal folded, she worked as technology manager for the United Church of Canada in Toronto for five years, then committed the next 20 years to the Bank of Montreal, where she was capital markets technical liaison, facilitating the development of computer programs to serve the investment business. While working at the bank, she became a colleague of Danguolė Juozapavičiūtė-Breen. She retired from the bank in 2014, and because she missed the "techie" side of life while in management, decided to build up her technical skills. At the same time, she never lost sight of another ingrained element of her life – volunteering. Since her earliest years, she has always devoted at least three to four hours a week to volunteer work, having had exemplary parents who provided meals on wheels, school breakfasts and Christmas boxes, to name just a few of the family's activities.

Mathematically, if you add her constant hunger for knowledge to her friendship with Danguolė, plus her desire to "pay it forward" by helping others – you get a winning combination: Peg Perry volunteering to create a beautiful website for the Lithuanian Canadian Museum-Archives, www.lithuanianheritage.ca.

But that's not all. Peg is a most valuable resource for genealogy research. She started three

Ever busy at the LMAC computer Peg Perry (right) with Danguolė Breen

years ago from two silver teaspoons that she inherited. Her ancestors are from southern Ireland – and she's traced them back through centuries. Read about her journey on the www.lithuanianheritage.ca site under Our People-Genealogy.

Peg Perry has a passion for knitting, and hosts a website called www.trickswithsticks.ca. Her grandmother, who passed this art on to Peg's mother and Peg herself, stopped knitting herself at the age of 90. They have knit hundreds of premie caps, taught high-school football players how to knit, and made caps for the homeless. Peg has knit patterns by Donna Druchunas and taught ethnic knitting at knitting camps.

Peg currently also teaches programming to 9 to 12-year-olds, and firmly believes that it's essential for women to dive into the world of "tech". Did you know that there are fewer women in tech fields now than when she went to school? And why are tech toys for boys and not for girls? Peg asks important questions.

She knows all about graphic design software. She learned how to swim just three years ago, and now swims almost every day. Her painting (acrylic and watercolour) is on a back burner right now, but I suspect there are quite a few more burners than she has mentioned.

You can chat with Peg for hours and never get bored. You walk away wishing you had more time with her and wondering if she ever sleeps. You wish you knew how she makes time for all of her pursuits. Answer: she just does it! I'm starting a movement to make Peg Perry an honorary Lithuanian.

Ramūnė Jonaitis

Peg Perry is the webmaster of the LMAC website www.lithuanianheritage.ca

Amžinoji šviesa

tegu mums skelbia ramybę, meilę ir taiką, skrodžia per baisiausią tamsą, rodo žmonijai kelius iš širdies širdin, įžiebja palaimintos ateities viltį.

Kūdikėlio Jėzaus gimtadienio džiaugsmu dalindamiesi, sveikiname tautiečius Lietuvoje bei išėmimo ir linkime, kad visiems užtektų sveikatos, laimės ir gerovės 2019- taisiais

Kanados lietuvių katalikų centras

KLB LONDONO APYLINKĖS VALDYBA

Šv. Kalėdų proga sveikina visus Londono lietuvius bei jų draugus Kanadoje ir linki džiugių Šventų Kalėdų bei sveikų ir laimingų ateinančių Naujųjų metų!

SVEIKINAME VISUS KALĖDŲ PROGA!

Užgimęs KRISTUS teatneša į Jūsų širdis ir namus ramybę ir džiaugsmą. Telydi Jus visus ateinančiais metais Viešpaties palaima.

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas Paulius MALIŠKA ir taryba

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams, bičiuliams ir pažįstamiems

šv. Kalėdų ir Naujų metų proga.

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SAJUNGOS VALDYBA

Dėl žinių teiraukitės www.plias.org

2018-uosius prisiminius

Toronto, Klyvlando (JAV), Montrealio lietuvių jungtinis koncertas Anapilio sodyboje K.Strumkienės ntrs.

Toronto bokštas Lietuvos šimtmečio šventės proga nušvitęs Lietuvos vėliavos spalvomis

Vasario 16-osios koncertas Toronto Lietuvių Namuose

Lietuvos vėliavos pakėlimo iškilmėje lietuviai Toronte... ir Otavoje

Jungtinio koncerto Klyvlande (JAV) pabaigoje – scenoje visi

Choro "Volungė" moterų ansamblio koncerto akimirkos

Toronto lietuvių Maironio mokykla savo 70 metų paminėjo ne tik išpūdinga nuotrauka, bet ir puikiu koncertu K.Strumkienės, M.Navicko ntrs., kitos nuotraukos iš redakcijos archyvo

Toronto skautai Kaziuko mugėje

M.Navicko ntrs.

Užgavėnių šventė Lietuvos kankinių parapijoje

R.Žemaitytės - De Iuliis ntrs.

Toronto jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas

D.Puterienės ntrs.

Anapilio krepšininkai ŠALFASS krepšinio varžybose; (d.) Ledo ritulio komanda "Klevo lapai"

Vasara "Kretingos" stovykloje

A.Kaknevičiaus ntrs.

2018 m. ŠALFASS varžybų Detroitė (JAV) akimirkos

Šv. Kalėdų proga
 sveikinu savo gimines,
 draugus ir pažįstamus,
 linkėdama linksmy švenčių
 ir laimingų 2019 metų –
Janina Gurklienė

Toronto lietuvių Maironio mokykla
 nuoširdžiai sveikina visas šeimas ir
 bendruomenės narius su artėjančiomis
 šv. Kūčiomis, Kalėdomis
 ir Naujaisiais 2019 metais!!!

Kalėdinį sveikinimą piešė 5 klasės mokiniai.
 Iš kairės: Mattias Kissoon, Liepa Špakauskaitė, Krista Liačas,
 Erika Gelažauskaitė, Ryan Nikfar, Lina Kalendraitė,
 Lukas Tutlys, Tessa Dirmantaitė-Groen In't Woud.

Mokytojos: Inga Ankienė ir Eglė Madhok

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS
SVEIKINA
 LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ KANADOJE
 su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais.
 Linkime visiems ramių,
 džiaugsmingų švenčių bei
 darbinių, kūrybinių
 Naujųjų 2019-ųjų metų -

SKLIS valdyba

ŠV. KALĖDŲ
 ir
Naujų metų proga

sveikiname mielus gimines, draugus
 ir pažįstamus, linkėdami kalėdinio
 džiaugsmo ir didžios sėkmės bei
 Dievo palaimos
Naujaisiais metais –

Algis ir Viltė Valiuliai su šeima

Sveikiname visus savo gimines,
 draugus, pažįstamus

Šv. Kalėdų
 proga ir linkime
 laimingų 2019 metų –
 Alina, Kazys Žilvyčiai
 Mount Hope, Ont.

My summer in Lithuania

Marta is presented with the highest achievement award in the program and is given the title “Young Lithuanian Ambassador” by We Connect Lithuania coordinator Kamile Naraite, as well as representatives from Global Lithuanian Leaders and Kazickas Family Fund

Marta MATUZONIS

I am a third-year Political Studies and Economics student at Bishop’s University in Lennoxville, Quebec. Throughout the summer, I had plans to find an internship that pertains to my interest in politics, whether it be in Canada or in Europe. I was fortunate enough to find about the We Connect program that connects one’s Lithuanian heritage and your desired field of interest. When I first applied to We Connect, I assumed my internship would just be something else to add to my resume. However, once I got the chance to intern at the European Commission Representation Office in Vilnius for 6 weeks, I never thought I would grow so much in such a short span of time.

I was born in Lithuania and moved to Canada at the age of three. However, when I went back as often as I could, there was a side I did not see until this summer. We Connect allowed me to see a country filled with opportunity for international businesses and individuals that allows for the expansion of the Lithuanian economy. We met different innovators, leaders and everyday employees who discussed various topics ranging from politics, business, technology to the non-profit sector. We even visited various businesses that I never thought would be present in Lithuania, such as NASDAQ and Google. Every day after my internship, there were always exciting events or trips planned by We Connect. One of the many events that I remember is our visit with Jurgis Didziulis. He talked about his Colombian-Lithuanian heritage and mentioned that when he is in Lithuania, he feels Colombian, but while in Colombia, he feels Lithuanian. This is a statement that I feel many of us here in Canada feel about ourselves, and there was no better way to state it.

While I greatly enjoyed the planned programs, I was even more excited about my internship. We Connect found me a position at the European

Commission Representation Office, which is one of the main bodies of the European Union. There was a staff of approximately 20 people and everyone who worked there was knowledgeable and supportive. I was placed in the communications sector; however, I also had the chance to

be involved in the political and news outreach units, as well. Throughout my six weeks, I had responsibilities ranging from summarizing news conferences from Brussels every day to getting information for a twenty-person trip to Brussels to being one of the individuals to determine who will be part of the Youth European Team. Having taken university courses about the European Union, my most memorable experience was meeting two key figures of the organization who have travelled to Vilnius – Michel Barnier and Marc LeMaitre.

Nukelta į 17-ą psl.

Program participants visit Nida for one of their planned weekend trips organized by the We Connect program.

We Connect program participants visit the Kazickas family residence in Vilnius and learn about J.Kazickas and what he has done for Lithuania

My summer in Lithuania

Atkelta iš 16-o psl.

While these are names you do not see in media outlets, Barnier has been serving as the European Chief Negotiator for Brexit and LeMaitre is the Director-General for Regional and Urban Policy. For a student of politics, this is one of the most interesting figures in European politics that you could meet. I had one of the best bosses that I could ask for, Arnoldas Pranckevicius, the head of the Representation Office, who gave us the chance to travel with him to interesting start-up businesses, such as Brolis Semiconductors, which is a mid-infrared laser diode company for defence, medical, research and sensing applications. Being involved in multiple activities and being surrounded by Lithuanian and EU politics

has taught me just as much, if not more, than being in a classroom. I feel that I have gained much knowledge in the field of basic communication and outreach to Lithuania about the activities and news of the Commission and experienced a variety of aspects of the institution's activities.

The overall experience was incredible and far beyond my expectations. I grew as an individual who had major responsibility and commitment of being at my job 9-5 for five days of the week. However, I was always surrounded by my culture and language, and that truly made me appreciate my background and heritage. I will always be an ambassador for Lithuania, and would encourage every young Canadian-Lithuanian to discover the GLL We Connect Lithuania program and be part of something that will change your life.

Smagi kalėdinė šventė

Gruodžio 2-osios popietę Toronto Lietuvių Namuose skambėjo daug vaikiškų balsų – čia į kalėdinę popietę gražiai papuoštoje salėje (ačiū Loretai Vaškevičienei, Anželai Biondi, Marytei Urbonavičienei ir kitiems padėjėjams) susirinkę vaikučiai laukė paties mieliausio svečio – Kalėdų senelio. O jis pasirodė nuliūdęs ir pasiguodė vaikučiams, kad gyvena amžino ledo ir sniego šalyje ir niekada nematė vasaros... Labai nuoširdžiai vaikučiai pabandė išaiškinti Kalėdų seneliui, kas tai yra vasara: daug saulytės, šilta žolytė parke, smėlio pilys prie ežero ir, žinoma, skanūs ledai! Ir dar daug daug vasaros gėrybių buvo išvardinta. Pralinksmedžys senelis vaikučiams pažadėjo keletą stebuklų, kurie išsipildo tik kalėdinėje šventėje ir pakvietė į linksmą ratelį. Paslaugi Varna atnešė ir išdalijo daug spalvingų balionų, tada su jais

Toronto Lietuvių Namų salėje – Kalėdų senelis su vaikais

Sukasi šokių ratelis

A.Biondi ntrs.

vaikučiai sukosi smagiame ratelyje. O paskui buvo atrištas ir dovanų maišas. Kalėdų senelis ir jo padėjėja Varna (Einaras ir Asta Jakob), talkininkė Gina Varineckienė dosniai apdaliavo mažuosius dovanėlėmis. Kol mažieji džiaugėsi smagiais žaidimais ir dovanėlėmis, tėveliai ar seneliai turėjo progos pasivaišinti lietuviškais patiekalais. Išlydėję Kalėdų senelį į ledo rūmus, o gal pas kitus vaikus, mažieji dar ilgai klegėjo salėje, nenorėjo skubėti į namus.

GK

*Lai Betliejaus šventas spindulys
nušviečia mūsų visuomenės ateities
kelius. O paspaudę ranką vieni kitiems,
palinkėkime 2019 metais nepamiršti,
jog esame vienos Tautos vaikai.*

Su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais!

KLB Toronto
apylinkės valdyba

Šv. Kalėdų
ir
Naujų metų
proga

SVEIKINAME

visus geros
valios žmones –

KLB Montrealio apylinkės
valdyba

Mieli giminės, draugai
ir pažįstami,
šv. Kalėdų
šventės teatneša tyro
džiaugsmo, Naujieji
metai - stiprybės,
sveikatos ir vilties.

Irena Punkrienė
ir sūnūs - Edvardas ir
Ričardas su šeimomis,
Aldona ir sūnus Andrius Oliai, FL

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos centro valdyba

SVEIKINA

visas savo nares
ir darbuotojas,
"Caritas", Tremtinių
grįžimo fondą, "Vaiko
tėviškės namus" su

šv. Kalėdomis,
linki Dievo palaimos,
stiprybės ir ištvermės
ateinančiais 2019 metais

**HAMILTONO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS VALDYBA**

*Sveikina visus Hamiltono apylinkės
lietuvius, jų šeimas bei draugus su
šventomis Kalėdomis.*

*Linkime visiems ramybės,
taikos ir glaudaus
bendravimo sekančiais,
Pasaulio lietuvių, metais.*

**LINKSMŲ
šv. Kalėdų**

ir laimingų bei sėkmingų
Naujų metų
linkime visiems savo giminėms,
draugams ir pažįstamiems –

Aldona, Algirdas Vaičiūnai

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO VALDYBA

*Linki visiems visiems tautodailininkams,
nariams, rėmėjams ir draugams
linksmų šv. Kalėdų ir
laimingų Naujųjų metų!*

Diana Bubulytė-Wiese (pirmininkė), Birutė Dilkutė-Batraks, dr. Kristina Gaputytė-Pavilaniienė, Sebastian Grinham, Danguolė Juozapavičiūtė-Breen, Algimantas Nakrošius, Algis Norvila, Aldona Rygelė, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė

Mylėkime savo tautos meną!

Silvija ir Vincas Piečiai

sveikina visus gimines ir draugus

**šv. Kalėdų ir
Naujų metų proga**

**Kalėdinio
džiaugsmo,**

*Dievo palaimos,
sėkmės ir sveikatos*

**Naujaisiais
metais**

linki visiems

JŪRATĖ ir KASTYTIS BATŪRAI

Šiame Europos sąjungos kino filmų festivalyje matėme 28 meninius ir dokumentinius kino filmus. Geriausio žiūrovų įvertinimo ir festivalio apdovanojimo sulaukė meninė kino juosta "Welcome to Germany" (Vokietija).

Lietuvos kino kūrėjams šiemet atstovavo Giedrė Žickytės dokumentinis kino filmas *Meistras ir Tatjana*. Filmo pristatyme ir aptarime dalyvavo ir viena iš filmo veikėjų, buvusi fotografo V.Luckaus žmona Tania Aldag. Ta proga netoli kino teatro SuperWonder galerijoje Charlotte Hale surengė trumpalaikę Vytauto Luckaus parodą, kartu pristatydama ir kito Lietuvos fotomenininko Arūno Baltėno darbus bei Lietuvos fotografijos leidinius. Lapkričio 14 popietę galerijoje buvo surengtas pokalbis apie šiuolaikinę Lietuvos fotografiją ir Vytauto Luckaus kūrybos likimą. LR gen. garbės konsulas P. Kuras pristatė pokalbio svečius: Lietuvos fotomenininką A.Baltėną, kanadietę kuratorę ir fotografijos žinovę Charlotte Hale ir iš JAV atvykusią Tanya Aldag. Taip pat G.Žickytės filmas ir V.Luckaus paroda buvo pristatyta ir Otavoje.

Apie Lietuvos kino filmą *Meistras ir Tatjana* bei pažintį su Lietuvos fotografija siūlome T.Trussow apžvalgą ir pokalbį su Charlotte Hale.

Film Review: *Master and Tatyana* by Giedrė Žickytė

Tomas TRUSSOW

"The photographic archives are a mirror of an abyssal wall, which we hope someone will look at and understand."

So speaks Vitas Luckus from his grave – or, rather, from a tape recording made before his death, in which he expresses his artistic philosophy as a conceptual photographer. It is also the only time we hear the man himself in Giedrė Žickytė's *Master and Tatyana*, a documentary from 2014 that has finally made its way to Toronto for the European Union Film Festival. A delayed arrival seems appropriate to the man's legacy, as he faded into relative obscurity until this effort from Žickytė – as well as cooperation from Luckus' widow Tatyana – brought renewed interest in his work. So much of it is displayed here with care and tact, with rolls of negative being inspected and magnified for our benefit. There is no doubt that Žickytė wants to stay true to Luckus' outlook, offering a wall of material that may not be abyssal *per se*, but rather a mix of life and fire that becomes more meaningful with each passing frame.

Even when combined with personal memories from Luckus' close friends, the film's approach does require more patience than one normally expects. I do understand why Žickytė wanted to

V.Luckus. Self-portrait with Tanya

tell Luckus' story in this way. The limitations of a straightforward and chronological summary of his life would not do justice to his art, nor would much be gained if his friends were simply asked to speak on his behalf. Rather than having people extol Luckus' talent, it's more effective to exhibit his work without external commentary – to allow the viewer to appreciate what he left behind on his or her terms. And so, Žickytė immerses you in scenes from the Soviet years of old: social gatherings in cramped rooms; wizened farm workers, their faces impressively lined; strangers leaning against old buildings in need of new plaster or paint, among other tableaux. There are also plenty of modelling shoots with Tatyana, which have a sensuality and tenderness to them that is far more touching than tasteless.

Nukelta į 19-ą psl.

My Discoveries – Lithuanian Photography and our Homeland

Charlotte Hale – curator, photographer and head of the creative group *Charlotte Hale & Associates* – can certainly be called the ambassador of Lithuanian photography in Canada. A few years ago, she presented the life and work of Lithuanian photographer Vytautas Luckus and his exhibition „White Background“ (Baltame fone) at the well known „Contact“ photography show. The exhibit was rated one of the top ten of the festival by NOW weekly. This year Charlotte presented an exhibition of Luckus' selected works at the EU Film Festival in Toronto and Ottawa together with the showing of the film *Master and Tatyana* (Meistras ir Tatyana) by G. Žickytė, with the photographer's life partner Tanya Aldag in attendance. This Pop Up exhibition was also a wonderful opportunity to meet another master of photography, Arūnas Baltėnas, and to see his work. The exhibition also included publications containing the work of other Lithuanian photographers.

CHARLOTTE HALE graciously answered TŽ's questions about how she became acquainted with Lithuanian photography and our homeland

How did Lithuanian photography come into your life and work?

- My mother has always given books at Christmas, and in 1997, when I was studying photography, she found a book about Vitas Luckus, "The Hard Way", in a sale bin at a second hand book store. As soon as I saw the photographs he created, I knew it was the work of a master, but I could not find any reference to him in North America and I had no connections to Lithuania at that time. Every year, I would try to find more about this photographer, and finally, Giedre contacted me to say she was making a documentary about him. I offered her my complete support in North America and at the time, had just opened a gallery in Mirvish Village in Toronto. Gie-

Charlotte Hale

dre introduced me to Tanya and we all met in person at Tanya's home. From this point forward, we have been busy

working to introduce the work of Vitas and other Lithuanian photographers to a new audience in North America. I have hosted exhibitions in conjunction with the award winning documentary "Master & Tatyana" in Chicago, Toronto and Ottawa. My mother and I had a wonderful trip to Lithuania to attend the premiere of the documentary in 2015 and I have taken my daughter to Vilnius as well. Now I have a deeper understanding of the country, the history and the people and my affinity for Lithuania has grown considerably. It is a beautiful place and I hope to return again soon.

What made you take an interest in the work of photographers in Lithuania, a small country occupied for 50 years by the Soviet regime?

- The important part to remember is that in North America, the times of the late 60's-80's, when the Lithuanian pho-

tographers first formed the Society, was a time of great freedom of expression, in music, art and life. There was very little that filtered through about life in any of the occupied countries, and so, most North Americans and the photography community at large had little understanding of how people were in a small country far away. The work of the first photographers, Luckus, Sutkus and the others, to document their fellow man and countryside, becomes even more important now than before as historical records. Now, we are able to look back and consider the challenges that these photographers faced and the great triumphs in artistic achievement they produced with limited access to materials. It is a testament to the creative force, and the Lithuanian photographers of the Soviet era deserve significantly more attention in North America on this merit.

Nukelta į 20-ą psl.

Film Review: *Master and Tatyana* by Giedrė Žickytė

Perkelta iš 18-o psl.

There is no doubt that Luckus was a natural behind the lens, and Žickytė has ample evidence at her disposal to prove that point. Yet there is still an element here that needs better development, and it's the way Žickytė handles the topic of Luckus' suicide. Žickytė seems too fixated on his (admittedly unusual) demise and is unsure as to how to figure it in the documentary. For instance, she has Tatyana travel back to the building where he died to ask the occupants of their former flat if she can look inside, even though there's no reason for doing so other than to seem intrusive. At the start of the film, we linger uncomfortably on the very pavement he died on; later, Tatyana briefly shows the camera a picture of his lifeless body in the snow, a dab of grey beside his head where the blood flowed. To what end all this material is in here, I don't

think even Žickytė is sure. Certainly, it is part of his legend, and perhaps an insatiable curiosity about his death still exists for some of us. But now, after all these years, it can come off as needlessly fetishistic and sensationalist. The stuff of tabloids, rather than a respectful tribute to the work he left behind.

Master and Tatyana ultimately succeeds because Žickytė can replicate that specific aura of a haunting. She summons Luckus' ghost and has him inhabit the stillness between the frames, while we find traces of his revenant everywhere. You can sense while watching this that he is gratified at his rediscovery, and perhaps his spirit nods along in agreement as his friends and acquaintances talk of his free-spirited nature, his beloved lion cub, and his unshakable defiance against censorship and demagogic authority. Perhaps he is stroking Tatyana's cheek as she remembers their tumultuous life together before leaving Lithuania for America. From the way Žickytė presents his legacy, it is entirely possible that she brought him back for one brief moment, before his photographs continue to tell his story for the rest of time.

V.Luckus. Self-portrait with Mother

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel. (905) 383-1650

OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

Džiugių šv. Kalėdų

*ir laimingų bei geros nuotaikos
pilnų Naujųjų metų linki visiems
lietuviams bei parapijiečiams*

LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS CHORAS
ir vadovė Vilija Špakauskienė

Sveikina
lankytojus, rėmėjus
ir visą lietuvių bendruomenę
su šv. Kalėdomis ir linki
sėkmingų Naujųjų metų

**Linksmų Kalėdų švenčių ir
sėkmės Naujaisiais metais**

visiems giminėms ir pažįstamiems
Kanadoje, Amerikoje, Suvalkų
trikampyje ir Lietuvoje –

linki Vytautas, Irena Pečiuliai ir šeima

Linksmų šv. Kalėdų

bei laimingų Naujųjų metų savo
klientams, visiems lietuviams,
giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki ir toliau pasiruošęs
sąžiningai patarnauti –
nekilnojamo turto prekybos agentas
ir lietuviškosios spaustuvės
“Printing Net” savininkas
JURGIS KULIEŠIUS su šeima
tel. (416) 568-1604

Telydi Jus per 2019 m.
nesibaigiantis
šv. Kalėdų
džiaugsmas bei
ramybė –

*Giedra ir Rimas Paulioniai,
Vytautas Paulionis, Audra, Glynn, Aleksas,
Vitas Reed, Lina, David, Leah, Laura MacAlpine*

KLB Vasagos apylinkė

SVEIKINA

visus tautiečius

šv. Kalėdų

ir Naujųjų metų

proga, linkėdama
sėkmės ir Dievo palaimos

Su šv. Kalėdomis

sveikiname mielus gimines,
draugus ir visus artimuosius,
linkėdami sveikų, sėkmingų

Naujų metų –

Juozas ir Arūnas Morkūnai

**My Discoveries
– Lithuanian
Photography
and our
Homeland**

Atkelta iš 19-o psl.

Having discovered Lithuanian photography, you also found Lithuania, formerly unknown to you, and visited it twice. What were your impressions of it and what creative discoveries did you make while you were there?

– I am in love with Lithuania! I remember so well flying over the many, many forests and thinking that this country treasures Nature. In a number of ways it is like Canada, so it felt familiar on that level; however, the history of your country is so rich and deep with many layers of connection to the natural world. The oppression and resilience of the people, the freedom and now international status as a progressive and innovative country, has fascinated me. Canada has been blessed with peace for many years now, so the aspect of overcoming challenges with a united heart as a people to do this, is something that I admire. As a curator, I was most interested in the artistic expression of the people and I found that Lithuanian art was delightful and proud. There is a strength of character and a bit of magic in the land and the people that attracts me still.

– What creative plans do you have for 2019 that visitors to your exhibitions may look forward to?

– For 2019, I would like to

Vilnius, 2014, (from left) Hank and Tanya Aldag, Loretta (Charlotte Hale's mother)

begin to curate a major exhibition to introduce Lithuanian photography from the Soviet era to a North American audience. I would like to work with a Lithuanian curator to achieve this. It would be a multi-year project; however, it is a good time to start as we have made excellent connections to public galleries and schools in the US and Canada. We would be spending most of 2019 to do the research required and to work on publications, with a goal of touring an exhibition in 2020-

21 in major cities across North America. I am looking for financial support to begin this project and have started grant applications to that end, but will be seeking other sources of sponsorship as well. I would like to include the work of contemporary Lithuanian photographers in this exhibition, as I feel that they have a unique and very important style of expression that should be recognized internationally now.

Photographs from Charlotte Hale's personal album

Chicago, EU film festival, 2017. From left: Tanya and Hank Aldag, Giedrė Žickytė and Charlotte Hale

Gražiausi metai mūsų gyvenime tie, kurie kupini
ieškojimų ir atradimų džiaugsmo. Nuskaidrinti
bendradarbiavimo ir abipusio pasitikėjimo.
Turtingi prasmingais darbais ir pasiekimais.

**Šv. Kalėdų
ir Naujųjų metų
proga linkime**

*laimės, sveikatos,
Dievo palaimos*

Lietuvių kredito kooperatyvo “Talka”
valdyba, komitetai ir tarnautojai

Otava. Kalėdinė "Vyturėlio" šventė

Gruodžio 8 dieną Otavos lietuvių bendruomenė ir mokyklėlė "Vyturėlis" kartu su Lietuvos ambasados Kanadoje darbuotojais linksmai atšventė artėjančias Kalėdas. Susirinko didelis būrys vaikų ir jaunimo – nuo jauniausio 3 mėnesių amžiaus Luko iki 15-mečio Luko ir kitų, tėvus jau praaugusių jaunuolių. Mus pasveikino šventėje dalyvavęs Lietuvos ambasados Kanadoje ministeris patarėjas Julijus Rakitskis. Mokyklos "Vyturėlis" mokiniai papuošė salę savo karpiniais, padainavo gražių kalėdinių dainų. Apsilankė ir Kalėdų senelis su dovanomis. Vaišinomės tradiciniais šventės dalyvių pagamintais valgiais, vyko kalėdinė loterija.

Suaugusieji irgi turėjo progos parodyti, ką gali – surengėme dainų konkursą. Kadangi jau buvo vėloka ir kai kuriems dalyviams atėjo laikas miegučiui, tai dalyvavo tik 2 komandos.

Vaikai pasitinka Kalėdų senelį

Nors buvo galima dainuoti įvairias dainas, bet beveik visos dainos buvo lietuviškos. Kai daina visiems buvo graži, tai abi komandos kartu traukė. Na, o nugalėjo draugystė ir gera nuotaika!

Virginija Craig, autorės ntrs.

Pirmosios Kalėdos- jauniausias šventės dalyvis 3 mėn. amžiaus Lukas su mama Agne Butkute, viena iš šventės rengėjų

Salės puošmenos – "Vyturėlio" mokyklėlės moksleivių karpiniai

Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus valdyba sveikina visas nares, jų šeimas bei artimuosius

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga

Vaikai su Kalėdų seneliu

Kalėdinių vaišių stalas

Linksmų šv. Kalėdų bei laimingų Naujų metų linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems -

Jurgis Kiškūnas

Ant žiemos ledo

K.Poškaus ntr. (Vasaga)

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

2017 metais nariams

IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **12%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **6%**

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.60%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.35%
	Nekiln. turto 5 metų 3.85%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 1.00%	Kintančios 0.75%
180 dienų indėliai 1.00%	1 m. term. indėliai 2.30%
1 m. term. indėliai 2.30%	2 m. term. indėliai 2.45%
2 m. term. indėliai 2.45%	3 m. term. indėliai 2.65%
3 m. term. indėliai 2.65%	4 m. term. indėliai 2.80%
4 m. term. indėliai 2.80%	5 m. term. indėliai 3.00%
5 m. term. indėliai 3.00%	

Seikite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 140 MILIJONŲ DOLERIŲ

“Gražus yra kiekvieno žmogaus gyvenimas”

Arūnas Baltėnas Vilniaus valstybiniam universitetui baigė tiksliuosius mokslus, tačiau vėliau savo gyvenimą susiejo su fotografija: dirbo leidyklose, fotografavo ir leido vienas ar su bendraautorais fotografijos albumus: “Lietuvos bažnyčių menas”, “Senoji lietuvių skulptūra”, “Lietuva”, “Vilnius”. Lietuvos dailės muziejus ir Paryžiaus nacionalinė biblioteka yra įsigijusios jo darytų nespalvotų Vilniaus senamiesčio nuotraukų, jo darbų yra ir naujausiame Lietuvos MO muziejuje. A. Baltėnas yra Lietuvos fotomenininkų draugijos narys, 2015 metais apdovanotas Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija. Jis yra fotografavęs daugelį pasaulio miestų: Paryžių, Veneciją, Zalcburgą, Pekiną, Sankt Peterburgą. Bet pastaraisiais dešimtmečiais Arūno nuotraukos mums leidžia atidžiau pasižiūrėti į tai, kas mus supa Lietuvoje. Ciklas “Kaimynai”, fotografijų serijos “Žemaičiai. Gyvenimai ir šventės”, “Gervėčių Lietuva”, “Namų tyloj”, “Šilų dzūkai” – paminklas išnykstančiam pasauliui. Albumuose – Lietuvos ir lietuviškos Gervėčių salos Gudijoje, kaimai bei miesteliai, jų žmonės. “Pradėjus fotografuoti žmones, klausytis jų pasakojimų, miestai nuėjo į antrą planą”, – prisipažįsta fotomenininkas.

Toronte, lapkričio mėnesį Europos filmų festivalio metu surengtoje V. Luckaus parodoje, turėjome progos susipažinti su A. Baltėno nuotraukų aplankais (lauksime tikros parodos). Vėliau Toronto Lietuvių namuose “Lokio” bare vykusiame susitikime dalį nuotraukų matėme tik ekrane, bet ir iš šio vaizdo liko įsimintina pažintis su A. Baltėno kūryba. Kuklūs, kasdieniški apyvokos daiktai, gyventojų buitį, pomėgiai, papročiai A. Baltėno kūryboje tampa iškalbingu, jau greit išnyksiančio gyvenimo paveikslu. Iš nuotraukų žvelgia susikaupę, išmintingi veidai, be dirbtinumo ir varžymosi, atsiveria jų darbai, papročiai ir gyvenimi-

Fotomenininkas Arūnas Baltėnas savo kūrybos parodoje “Dirbame. Esame” Vilniuje

nimuose ne tik puikių nuotraukų išpūdis, bet ir ypatingai jautriai papasakota šilų dzūkų paprastos, jaudingos ir neparkartojamos būties istorija. Tą įsimintiną lapkričio vakarą ir kalbėjomės su Arūnu Baltėnu apie fotografiją ir žmones.

Kaip jūsų gyvenime atsirado fotografija?

– Labai paprastai – pradėjau fotografuoti, patiko, įsitraukiau ir taip tapau fotografu. Ta profesija man labai svarbi, nežinau, ką dar galėčiau ar norėčiau pasirinkti. Jaučiuosi labai gerai būdamas fotografu. Tai man ir pašaukimas, ir pragyvenimas. Fotografija man leidžia ne tik užsidirbti pragyvenimui, bet ir suteikia galimybę sukaupti lėšų kitiems fotografijos projektams.

Kuo svarbi Jums fotografija, fotografo darbas?

– Fotografija man leidžia daryti tai, kas reikia ir kas svarbu, mano nuomone, padaryti. Fotografija leidžia iš dabarties, kuri greitai pavirs praeitimi, palikti vaizdo liudijimą ateičiai – tai tiltas tarp praeities ir ateities. Svarbu matyti ir jausti, ką reikia fotografuoti. Taip pat

jau domėtis jų gyvenimu. Man pačiam buvo įdomu, kaip jie gyvena savo neskubų gyvenimą. Esu lyg tarpininkas tarp jų dabartinio gyvenimo ir ateities. Jie nelengvai įsileidžia pašalinį žmogų į savo gana uždara gyvenimą. Bet aš niekad neskubėjau, artėjau prie jų pamažu, buvau sąžiningas, nuoširdus ir atviras apie tai, ką aš noriu padaryti. Tada ir atsirado toks ryšys, supratimas vienas kito, jie nebijojo atverti savo namus ir savo gyvenimą. Tas labai svarbu, kad žmogus pasitikėtų tavimi – tai atsispindi ir jų veiduose, matosi iš jų ramybės ir paprastumo, su kuriuo jie žvelgia į kamerą... Šilų dzūkai – daugelio, žvelgiančių iš mano nuotraukų, jau nebėra – gyveno ir gyvena visai kitokį gyvenimą iš esmės. Jų kitoks pasaulio suvokimas, jie gyvena tarsi kitame laike. Visas jų gyvenimas yra labai paprastas, o kartu ir labai tikras. Štai taip ta būtis ir priartėja prie buities. Ir nėra nieko, kas galėtų tai atskirti. Čia gali būti žmogaus ir jo pasaulio vienovė. Ir matant, kaip visa tai jau tampa, tiksliau, tapo praeitimi, šiek tiek graudu ir liūdna dėl to išnyks-

– Šiuo metu tikrai esu arčiau dabarties. Kas pasiūlė tokią temą? Strėlė iš dangaus – vieną rytą prabudau ir savęs paklausiau, o kodėl aš nefotografuoju dirbančių žmonių? Prieš trejetą metų ir pradėjau šį ciklą “Dirbame. Esame”. Rinkausi pačių įvairiausių profesijų, pačių įvairiausių darbų atstovus; tuos, kurie dirba profesionaliai, išmintingai, oriai. Ir visai nesvarbu kas – profesorius ar valytoja, žirgų augintoja ar lakūnas, balerina ar kalvis, galintis nukaldinti Damasko plieno kardą, jų visų darbas vienodai yra gražus ir svarbus, jei dirbamas su meile, atsakingai. Fotografuoti nėra lengva, nes daugelio profesijų žmonės dirba įtemptu ritmu, sudėtingose sąlygose ir kartais nelengva prieiti ir fotografijoje atspindėti tai, ką jie daro. Visi dirbantys įprastus žinomus, kartais ir nematomus darbus – yra gražūs. Jau pavyko įamžinti 200 profesijų atstovus. Vilniuje surengta pirmoji šių nuotraukų paroda sudomino lankytojus. Tęsiu toliau tą darbą Lietuvoje. Ir ne tik Lietuvoje. Ši išvyka į Niujorką ir Torontą man sukėlė naujų minčių. Atėjo mintis, kad reikia fotografuoti lietuvius, dirbančius ne tik Lietuvoje, bet ir kitur. Jau pradėjau šį didelį darbą. Norėčiau apsiriboti lietuviiais, išvykusiais jau atkūrus Lietuvos nepriklausomybę – trečiosios bangos emigrantais. Man jie įdomūs, įdomūs jų likimai, kiekvienas išvyko dėl įvairių ir labai skirtingų priežasčių. Niujorke per tris savaites sutikau be galo įdomių asmenybių, jų patirtis turtinga ir įvairi – kiekvienas su savo istorija, likimu, prisiminimais, kiekviena kitokia. Jie ne visi dirba tai, ką norėtų, dažnai ne pagal savo turimą specialybę ar išsilavinimą, dažniau renkasi tai, ką pasiūlo aplinkybės, bet vis tiek kiekviename darbe mato prasmę ir jaučia būtinumą įtemptai ir dorai dirbti, suprasdami savo pasirinkimo galimybes. Šį darbą norėčiau tęsti, jei atsirastų rėmėjų, jei bus palankios ir kitos aplinkybės. Tad, galbūt, sugrįšiu

A. Baltėno nuotraukos iš ciklo “Šilų dzūkai”

mas, artimas gamtai ir rikiuojamas pagal jos ritmą, mums visiems pažįstamas iš tėvų ar senelių. Tą vakarą mums, negausiai žiūrovų grupei, liko dar vienas išpūdis: kiekvieną pristatomą nuotrauką lydėjo jų autoriaus šiltas žmogaus ar jo aplinkos apibūdinimas, pasakojimas apie tai, kas lieka už kadro, bet, regis, visam laikui liko fotografuojančiojo atmintyje – ne tik žmonių vardai ar jų gyvenimo faktai, bet ir glostomo šunelio ar žirgo vardas, upelio ar kaimo pavadinimas. Taip ir liko to vakaro prisimi-

yra labai svarbu pasirinkti dabar, kas gali būti svarbu ir įdomu ateičiai, nes daug dalykų mūsų gyvenime greitai keičiasi, nyksta.

Matome kaip jūsų kūryboje keičiasi fotografuojamų objektų ir temų sritys – bažnytinė dailė, miestų architektūra, gamta ir pagaliau – žmogus, jo gyvenimas ir darbas.

– Taip, yra tokių temų, kurios jau nufotografuotos ir užbaigtos – tai jau praeitis. Kai susipažinau su Dzūkijos šiluose gyvenančiais žmonėmis, pradė-

Kaimo giedojimai

tančio gyvenimu. Jis buvo gražus, tyras, drovus ir lėtas. Dabar to labai trūksta. Gal ir apie mūsų kartą ateityje kas nors taip kalbės, bet kol kas turime daug triukšmo, daug skubėjimo ir paviršutiniškumo. Kiekviena gyvenimo, būties forma yra įdomi, gili, ir aš sąžiningai stengiuosi ją atspindėti. Tai mano, kaip fotografo, užduotis sau pačiam

Paskutinysis jūsų darbų ciklas “Dirbame. Esame” jau apie dabartį, apie mus visus, dirbančius pasirinktą darbą, mūsų profesijas.

į Torontą, nes manau, kad šis mano sumanymas yra reikalingas ir svarbus. Toks šiandieninės išeivijos pristatymas būtų reikalingas ir Lietuvai. Atidesnis žvilgsnis į išeivijoje dirbančius tautiečius, jų gyvenimą, gal būt, padėtų išsklaidyti dar tebesantį priešišumą, nepalankumą išvažiavusiems, labiau suvienytų mus.

Ačiū už pažintį su “Šilų dzūkais” ir pokalbį!

Kalbėjosi S. Katkauskaitė

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

*Šv. Kalėdų ir
Naujųjų metų proga
laimės ir sėkmės nuoširdžiai
linkime mieliems
kooperatyvo nariams ir
visiems tautiečiams!*

Kalėdinės muzikos popietė Toronte

Į dar vieną įsimintiną kalėdinės muzikos ir eilių popietę *Prie tavęs visi mes bėgam ir Kalėdų giesmes giedam* pakvietė Prisikėlimo parapija ir "Volungės" choras. Jau 33-ąjį kartą surengtoje popietėje dalyvavo „Volungės“ mišrus choras, Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choras, kanklių ansamblis, instrumentinės muzikos atlikėjai, skaitovai.

Kalėdinės giesmes atlieka "Volungės" mišrus choras (vad. D.Viskontienė) ir instrumentinės muzikos grupė

(Iš k.) Sveikinimo ir padėkos žodžius koncerto rengėjams ir dalyviams skiria Prisikėlimo parapijos klebonas J.Šileika, OFM; Prisikėlimo parapijos vaikų ir jaunimo choras (vad. D.Biskienė)

The Lithuanian Canadian Community
Kanados Lietuvių Bendruomenė
La Communauté Lituanienne du Canada
Klb.org info@klb.org

Šv. Kalėdų proga Kanados lietuvių bendruomenės Krašto valdyba sveikina visus apylinkių pirmininkus, valdybas ir visus Kanados lietuvius, Kristaus gimimo proga linkėdama linksmų švenčių, o ateinančiais 2019-aisiais, Lietuvos seimo paskelbtais Pasaulio lietuvių metais,
– ramybės, taikos ir Dievo palaimos!

National Executive - Krašto Valdyba - Comité Executif National
Kazimieras Deksnys, Mindaugas Grabliauskas, Loreta Gudynaitė-Savich,
Povilas Kesminas, Joana Kuraitė-Lasienė, Virginija Zubrickienė

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

*Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas*

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)		SĄSKAITOS	
1 metų "cashable"	1.90%	Taupomoji sąskaita	0.75%
1 metų	2.30%	Čekių sąskaita - iki	0.25%
2 metų	2.45%	Amerikos dol. sąšk.	0.30%
3 metų	2.65%	Amerikos dol. GIC	
4 metų	2.80%	1 metų term. ind.	0.70%
5 metų	3.00%		
RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita		SUTEIKIAME	
TFSA atviras, kintantis	1.50%	Studentų paskolas nuo	5.10%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.50%	Asmenines paskolas nuo	6.60%
1 metų	2.30%	Sutarties paskolas nuo	8.10%
2 metų	2.45%		
3 metų	2.65%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
4 metų	2.80%	Su nekintančiu nuošimčiu	
5 metų	3.00%	1 metų	3.75%
		2 metų	3.85%
		3 metų	3.85%
		4 metų	4.10%
		5 metų	4.25%
		Uždaras su kintančiu nuošimčiu	4.00%
		Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.75%
		Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	4.60%
SUTEIKIAME			
<ul style="list-style-type: none"> • CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas • KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas 			
MŪSŲ ADRESAS		Darbo laikas:	Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00 Ketvirtadieniais 9:30 - 8:00 Penktadieniais 9:30 - 7:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadieniais 8:30 - 12:30
3 Resurrection Road Toronto, ON M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816			
ANAPILYJE		Darbo laikas:	Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00 Sekmadieniais 9:30 - 12:30
2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3 Tel. 905-566-0006			

Šventinis pasiūlymas **14 MĖNESIŲ**

GIC 2.80%

TIK NAUJIEMS ĮNAŠAMS

*pasiūlymas galioja ir TFSA, RRSP ir RRIF investicijoms

Indėliai apdrausti iki \$250,000

*Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu

ŠVENTINĖS DARBO VALANDOS

DIENA	PAGR. SKYRIUS	ANAPILO SKYRIUS
Pirm., gruodžio 24	9:30 v.r.-1:00 v.p.p.	UŽDARYTA
Antr., gruodžio 25	UŽDARYTA	UŽDARYTA
Treč., gruodžio 26	UŽDARYTA	UŽDARYTA
Ketv., gruodžio 27	9:30 v.r.-8:00 v.v.	12:00 v.p.p.-7:00 v.v.
Penkt., gruodžio 28	9:30 v.r.-7:00 v.v.	UŽDARYTA
Šešt., gruodžio 29	9:00 v.r.-1:00 v.p.p.	UŽDARYTA
Sekm., gruodžio 30	8:30 v.r.-12:30 v.p.p.	9:30 v.r.-12:30 v.p.p.
Pirm., gruodžio 31	9:30 v.r.-1:00 v.p.p.	UŽDARYTA
Antr., sausio 1	UŽDARYTA	UŽDARYTA

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

Sveikiname artėjančių

šv. Kalėdų ir Naujųjų 2019-ųjų metų progą!

*Linkime, kad šv. Kalėdų džiugesį ir palaimą išgyventume kiekvienas,
kad švenčių paslaptis mums suteiktų naujų paskatų
prasmingai ir kilniai gyventi!*

*Linkime Jums ramybės širdyse, šilumos ir jaukumo
namuose, tikėjimo šalia esančiais žmonėmis!*

TORONTO LIETUVIŲ JAUNIMO ANSAMBLIS "GINTARAS"

Nuoširdžiausius sveikinimus ir linkėjimus
šv. Kalėdų ir ateinančių
2019-ųjų metų progą
tautiečiams Kanadoje ir visame pasaulyje siunčia
TORONTO LIETUVIŲ NAMAI – valdyba, revizijos komisija, darbuotojai, visos komisijos ir būreliai

Tegul būna pilni Jūsų namai skalsos
ir santarvės, laimės ir
džiaugsmo, meilės ir vilties.

ŠV. KALĖDŲ ir
Naujųjų metų progą
VISUS SVEIKINA –
Anapilio sodybos korporacijos valdyba
ir Šv. Jono lietuvių kapinių valdyba

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Lai gerovės, ir laimės šv. Kalėdos Jums teikia,
Te pildosi viskas, ko tik širdžiai reikia,
Daugiausia – sveikatos, giedrausių dienų,
Šeimyninės laimės ir metų ilgų.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
L.S.S. Tarybos Pirmininkė v.s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon

Vyriausias Skautininkas	Vyriausio Skautininko	A.S.S. Centro Vadijos
ir Brolijos Vadas	Pavadootoja ir Seserijos Vadė	Pirmininkas
s. fil. Albertas Kerelis, Jr.	s. fil. Daiva Chauhan	s. fil. Audrius Aleksianas

**SKAITYTOJŲ
LAIŠKAI**

**Dėkojame už
pagalbą**

Š.m. balandžio 30 d. mirė buvęs Lietuvos gen. P.Plechavičiaus vietinės rinktinės narys Vaclovas Zujus. Po II Pasaulinio karo, ištrūkęs iš vokiečių nelaisvės, jis apsigyveno Kanadoje, bet visada norėjo būti palaidotas gimtojoje Lietuvoje. Po jo mirties vykdydami V.Zujaus valią, patyrėme nemažai sunkumų. Išspręsti visas problemas ir įgyvendinti V.Zujaus paskutinę valią padėjo velionio draugai Elytė (Balkytė) ir Jonas Zubiai. Visų a.a. V. Zujaus giminaičių

Elytė ir Jonas Zubiai

vardu norime nuoširdžiai padėkoti Elytei ir Jonui Zubiams už pagalbą, taip pat siunčiame sveikinimus su artėjančiomis Kalėdomis ir Naujaisiais metais!

**A.a. V.Zujaus giminaičiai,
Lietuva**

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

- **A.a. Nijolės Tamulaitienės** atminimui aukojo: po \$100 – G.D. Valaitis, D. Barakauskas, A.J. Bušinskai, B. Rovas, M.G. Skrinkas, G.D. Sakus; po \$50 – G. Bazarauskas, R. Stravinskaitė, R. Masionis, R. G. Paulioniai, G. Matukas; po \$40 – M.A. Kušlikis; \$30 – R.J. Karasiejai; po \$25 – E.R. Stravinskai, N. Ruslys; po \$20 – D.Puterienė, S.V.Piečiaičiai, G. Stankus.
- **A.a. Jadvygos Vanagas** atminimui aukojo: po \$50 – A.Jurcevičienė, J. Z. Klevinai, G.R. Paulioniai; po \$30 – M. Akelaitis, D. Puteris; \$20 – J. Serriani.
- **A.a. Aldonos Siminkevičienės** atminimui aukojo: \$50 – A. Jushka; \$20 – M. Akelaitis.

- **A.a. Albino Slivinsko** atminimui aukojo: \$500 – J. Slivinskas; po \$100 – I.Žemaitis, V.M. Vaitkevičiai.
- **A.a. Reginos Žiūraitienės** atminimui aukojo \$50 – H.Vaičeliūnas.
- **A.a. Filomenos Mačiulienės** atminimui aukojo \$40 – S. Ciplijauskas.
- **A.a. Jenny Vingelis** atminimui aukojo \$100 – A.Vaškevičius.
- Taip pat "Labdarai" aukojo \$1,000 Viltis Jatulienė.

Kadangi lietuvių slaugos namai "Labdara" yra pelno nesiekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą.

AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

- \$195 – W. Raguckas; \$165 – S. Vaštokas; po \$115 – B. Ankudavičius, F. Dovydaitis, B. Rukšėnas; \$105 – V. Šipelis; po \$100 – J. Kiškūnas, D. Juozapavičiūtė, G. Stonkus, K. Žutautas; po \$65 – A. Medelis, R. Pleinys; \$55 – I. Jakimavičiūtė; po \$50 – E. Blyskis, P. Druskis, D.L. Šablinskas, L. Šeškus, A.S. Šileika, A.N. Simonavičius, dr. M. Valadka, S.D. Valadka, J. Valaitis; \$30 – G. Buja-Bijūnas; po \$20 – S.M. Balsys, L. Baltrėnas, D. Baltrukonis, K. Gentemann, V.A. Remesat, P. Skrupskas, R. Styra, R. Vanagas; po \$15 – N. Bates, N. Bawks, A. Mačiulis, Z. Urbonas.
- **Rėmėjo prenumeratą** atsiuntė: \$160 – A. Ratavičius; \$155 – J. Paunksnis, B. Tamoliūnas, J. Valaitis; \$125 – D. Baltutis, M. Rudytė, S. Šimoliūnas, dr. A. Šlekys; \$120 – B. Brakas, I. Žemaitis;

- \$110 – L. Jonuška; \$105 – A. Baubinienė, R.A. Bražukas, R.A. Čygas, R.J. Dūda, LR ambasada, Tėvai pranciškonai Toronte, L. Giriūnas, P. Gulbinas, M. Jokubaitis, dr. Č. Jonys, E. Kudzma, dr. J. Mališka, prel. E. Putrimas, W. Raguckas, V.A. Remesat, G.D. Rocca, dr. R. Saplys, I.A. Sawicki, L. Sawitz, L. Šeškus, A.S. Šileika, A.N. Simonavičius, O. Skėrius, dr. G. Skrinkas, M. Stanevičius, kun. V. Staškevičius, P.G. Stauskas, G. Stonkus, V. Strimaitis, A. Sukauskas, I. Tarvydas, R. Vaičaitis, I. Vibrys, A. Žilinskas.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

- **A.a. Laimučio Ločerio** atminimui šeima Tėviškės žiburiams aukojo \$200.
- **A.a. Bob White, Ernest ir Mary White, a.a. Antano ir Monikos Bumbulių** atminimui Vida White Tėviškės žiburiams aukojo \$130.

Nuoširdžiai dėkojame už paramą vieninteliui Kanadoje lietuvių laikraščiu!

SVEIKINAME

visus lietuvius su
šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Tinklapis: www.parama.ca

Prisimenant A+A Eugenijų Čuplinską

Eugenijus Čupliskas mirė Toronte, St. Joseph sveikatos centre, lapkričio 19, pirmadienio vakarą, po kelerių metų kovos su sveikatos problemomis. 90-metis Eugenijus išėjo ramiai, apsuptas savo mylimos žmonos ir vaikų.

Eugenijus gimė Kaune, Lietuvoje, Leono ir Valerijos šeimoje. Dar jaunystėje pradėjo mokytis groti smuiku Kauno Muzikos konservatorijoje, ir taip prasidėjo jo meilė muzikai. Jo šeima 1944-aisiais dėl artėjančios antrosios sovietinės okupacijos buvo priversta pasitraukti iš Lietuvos. Po ilgos pabėgėlių kelionės 1949 metais Čuplinskių šeima atsiedūrė Kanadoje. Planuodamas tolesnį savo gyvenimo kelią, Eugenijus buvo priverstas rinktis tarp savo meilės muzikai ir labiau praktiškos profesijos. Praktiškumas nugalėjo, ir 1953-aisiais Eugenijus baigė inžinerijos magistro laipsniu studijas

Eugenijus Leonas Čupliskas (1928.I.1-2018.XI.19)

Tarybų Sąjungai 1980-aisiais Eugenijus ėmėsi įvairios veiklos, siekdamas paremti atkuriančią nepriklausomybę Lietuvą, stiprinti demokratiją.

Eugenijus buvo santūrus, bet ir atkaklus vyras. Jis 1964-aisiais susituokė su energinga jauna dantų gydytoja, taip pat pabėgėle iš Lietuvos, Judita Matulionyte. Jie puikiai tiko vienas kitam, ir po kelerių metų Eugenijaus ir Juditos šeimoje augo jau keturi vaikai. Eugenijus savo vaikams perteikė meilę muzikai, slidinėjimui, astronomijai ir besivystančiai kompiuterių tech-

Visa Čuplinskių šeima – trys kartos

Toronto universitete. Dirbdamas *HH Angus* inžinerijos kompanijoje Eugenijus susipažino su kitais jaunais imigrantais inžinieriais, ir jie kartu įsteigė savo konsultantų įmonę *Okins Leipziger Cupliskas Kaminker*. Ši įmonė buvo Eugenijaus profesiniais namais iki jo išėjimo į pensiją 1993-aisiais. Jo specializacija buvo šildymo ir vėsinimo sistemos; energetinės krizės metu 1970-aisiais jis tapo Kanados ekspertu pasyvaus saulės energijos šildymo sistemos dizaino srityje.

Eugenijus daugelį metų paskyrė išeivijos telkimo, visuomeninei veiklai, buvo Kanados lietuvių bendruomenės pačios pirmosios bendruomenės valdybos nariu, o vėliau krašto valdybos pirmininkas. Pradėjus byrėti

nologijai. Visa šeima mėgo keliauti. Eugenijus kruopščiai planuodavo vasarinius stovyklavimus įvairiose Šiaurės Amerikos vietose; vienos tokios kelionės į Jasper (Alberta) metu šeima visai neplanuotai susitiko su grizliu.

Eugenijus buvo mylintis Nerijos, Mato, Sigitos, Vėjo, Daivos, Audros ir Ugnio senelis. Nors vaikaičiai gyvena įvairiose pasaulio vietose – Čikagoje, Edmontone, Berlyne, Vilniuje ir Londone (D.Britanija), jis puoselėjo šiltus santykius su savo vaikaičiais.

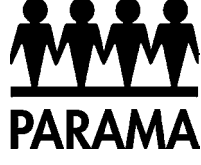
A.a. Eugenijaus gedi žmona Judita, su kuria santuokoje išgyveno 54 metus, ir vaikai Darius (žmona Noortje), Vytas (žmona Asta), Indrė (vyras Marc) ir Rimas (žmona Agnė).

3.30%
3 metų GIC*

3.10%
1 metų GIC*

*Tik Naujiems Įnašams

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.50% 1 metų 2.20% 2 metų 2.35% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.00%	1 metų 2.20% 2 metų 2.35% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.00% 1 metų iškeičiamas 1.75% 1 metų JAV dolerių 1.00%
PASKOLŲ NUOŠIMČIAI NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS Atviras, kintamųjų palūkanų 4.20% 5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų 3.70% 1 metų pastovių palūkanų, atviras 3.89% 1 metų 3.69% 2 metų 3.79% 3 metų 3.89% 4 metų 3.99% 5 metų 4.09%	RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 4.35% ir aukščiau
Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą	 PARAMA www.parama.ca Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W 416-207-9239 Pirm-treč 9-3.30 Ketv-penk 9-8 Šešt 9-1 1573 Bloor W 416-532-1149 Pirm-treč 9-3.30 Ketv 9-6 Penk 9-3.30 Šešt uždaryta	

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809
 Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

KLB valdybos posėdyje kalba E.Čupliskas, sėdi garbės konsulas J.Žmuidzinas (k.) ir A.Rinkūnas (d.)

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams":

\$100 – kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai; po \$75 – Gedas ir Dana Sakai, Kęstutis ir Rūta Poškai, Wasaga Beach, ON; po \$50 – Elena, Juozas, Laima ir Simonas Namikai, Wasaga Beach, ON, Hilda Simanavičienė, Tyrūnė Sičiūnienė, Gražina Lapienė, Adelė Ledienė; po \$40 – A.R. Jonaičių šeima, Stasys Kareckas, Hamilton, ON, Marytė Rybienė, London, ON, Ramutė Kudirkienė, London, ON; \$35 – Viktoras ir Rita Navickai, Tillsonburg, ON; \$30 – Irena Žemaitienė; po \$25 – Aldona Stanaitienė, Hamilton, ON, Vida Bumbulytė-White, Wasaga Beach, ON, Rima (Bumbulytė), Mark ir Hannah Dornfeld, Caledon, ON, Stella ir Juozas Miškiniai, Niagara Falls, ON; \$20 – Valė, Vincas ir Jonas Baliūnai; Kristina, Mindaugas, Skaistė ir Melisa Strumkiai.

Aukos šv. Jono kapinėms

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – B. Jonaitienė (a.a. A. Slivinsko atminimui), po \$100 – A. Žvirblienė (a.a. S. Žvirblio 19-ųjų mirties metinių prisiminimui), Z. Bersėnaitė-Cers, O. Balsienė, I. Balsys, A. Ratavičienė.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON
416-762-8255, 416-616-1600 (cell)
email: lina@kuliavas.com
website: www.LinaKuliavas.com

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

PATIKSLINIMAS

TŽ 23-jame numeryje paskelbtame pranešime apie a.a. Genutės Pažerūnienės mirtį netiksliai nurodyti metai. A.a. G. Pažerūnienė mirė, sulaukusi 96-erių metų amžiaus. Atsiprašome už netikslumą.

TŽ redakcija

Apie gyvenimą

Galvokite, kas tikra, jauskite, kas gražu ir norėkite, kas gera – tada surasite kelią į malonų gyvenimą.

(Platonas)

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

ORGANIZACIJOS ĮTEIKITE 2019 PRAŠYMUS IKI VASARIO 16 D.

Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose, bei savo testamentuose.
KLF pastoviai remia Tėviškės žiburius

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Sutton

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Waterside **DENTAL** *9th Line* **DENTAL**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

OVER A CENTURY OF SERVICE
1874

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

LIETUVOS KANKINIŲ parapijos žinios

• Kalėdų švenčių proga iš anksto mus sveikina Toronto arkivyskupas kard. Thomas Collins, Toronto vyskupas pagalbininkas John Boissonneau, Lietuvos vyskupų atstovas išėvijai prel. Edmundas Putrimas.

• Piemenėlių būrys jau pasirodė Betliejaus stebuklui. Kalėdų naktį, 10 v.v. Mišiose jie pasveikins Kūdikėlį Jėzų ir kartu su angelais giedos gimusiam Karaliui. Dievas visiems paruošė dovanų, nes nori mus nustebinti.

• Gruodžio 16, sekmadienį, 10.30 v.r. Mišiose drauge su parapijos chorą giedojo "Dainos" grupė, vadovaujama muz. Lilijos Turūtaitės. Po Mišių parapijos salėje vyko Kalėdinė muzikos ir žodžio popietė.

• Kūčių paplotėlių galite įsigyti šį sekmadienį po Mišių parapijos salėje ir ketvirtadienį Priskėlimo kredito kooperatyvo Anapilio skyriuje.

• Nuoširdžiai AČIŲ Priskėlimo kredito kooperatyvui už padovanotas šventines eglutes, kurios Kalėdų naktį sužibės mūsų šventovėje.

• 2019 m. sausio 3, ketvirtad., nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. Anapilio sodyboje vyks krepšinio klubo "Anapolis" rengiama "Kalėdinė krepšinio stovykla". Vyks žaidimai, šokiai, krepšinis, menas, susikaupimas, iškyla, maisto gaminimas, kalėdiniai užsiėmimai. Kviečiame dalyvauti vaikus nuo darželio iki 8 skyriaus. Kaina \$40 (įskaitant maistą, rankdarbius ir dovanėles). Gimnazistams-vadovams dalyvavimas nemokamas, jiems bus išduotos savanorystės valandų pažymos. Užsirašykite pas Onutę Stanevičiūtę-Mills tel. (416) 459-5639 arba el.paštu: onute@hotmail.com.

• Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius ir Lietuvos kankinių parapija kviečia menininkus ir įvairių rankdarbių kūrėjus ruošti meno dirbinių mugei, kuri vyks Anapilyje pavasarinio kapinių lankymo dieną, birželio 2, sekmadienį. Prašome užsirašyti pas Birutę Batraks tel. (905) 271-1640, el.paštu: mbatraks@hotmail.com.

• Kalėdų pamaldos Lietuvos kankinių šventovėje: gruodžio 24, pirmad., 10 v.n. – Kristaus Gimimo (Piemenėlių) nakties Mišios; gruodžio 25, antrad., 10.30 v.r. – Kalėdų ryto Mišios. Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje: gruodžio 25, antrad., 2 v.p.p. – Kalėdų dienos Mišios.

• Naujų metų pamaldos Lietuvos kankinių šventovėje: 2019 m. sausio 1, antrad., 10.30 v.r. – Marijos Dievo Motinos (Naujų metų) Mišios. Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje: sausio 1, antrad., 2 v.p.p. – Marijos Dievo Motinos (Naujų metų) Mišios.

• Lietuvos kankinių šventovėje gruodžio 24, pirmad., prieš Pie-

TORONTO

PRISKĖLIMO parapijos žinios

• Raštinės darbo laikas švenčių metu: gruodžio 24 d. 9 v.r.-12 v.d.; gruodžio 25-26 d.d. uždaryta; gruodžio 31 d. 9 v.r.-12 v.d.; Sausio 1 d., 2019 m. uždaryta.

• Gruodžio 24 d. Kūčios; gruodžio 25 d. Kalėdos.

• Mirties pranešimai: a.a.Ismena Normantas, 96 m. amžiaus, palaidota iš Priskėlimo parapijos šventovės. Paliko dukrą Elizabeth Normantas; a.a.Zita Vainauskienė, 94 m. amžiaus. Lankymas Priskėlimo parapijos šventovėje, gruodžio 22 d., 11 v.r. Laidotuvių Mišios ten pat gruodžio 22 d., 12 v.d. Paliko: dukrą Iną (Victoras) Radžiūnus, vaikaites Victorią (Zac), Adelę (Travis) ir provaikaitę Reid. Amžiną atilsį duok mirusioms, Viešpatie.

• Gruodžio 23, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už Brough, Černauskų ir Pranckevičių šeimas; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; prašant Viešpaties palaimos Vydmantų, Dačkų ir Jūdvyčių šeimoms; už Dirmantų, Nevulijų ir Groen in't Woud šeimos mirusiuosius; už gyvus ir mirusius draugus; a.a.Cesių Kurą; a.a.Albiną ir Petrą Styras; a.a.Louis Pogorski; a.a.Mindaugą Putrimą (5 m.); a.a.Viktorą Jankauską; a.a.Eugenijų Čuplinską; a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• Gruodžio 30,sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.Rimą Strimaitį; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; padėkos intencija; a.a.Kazimierą Grigaravičių; a.a.dr.Oną Gustainienę; a.a.Liudą ir Marką Matukus; a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• 2019 sausio 6, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a.J.P.Dovidaičius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; a.a.Joaną ir Algimatą Zubrickus; a.a.Oną (5 m.) ir Zigmą (8 m.) Girdauskus; a.a.dr.Oną Gustainienę; a.a.Eglę, Aldoną ir Česlovą Gudaičius; a.a.Donatą ir Juozą Žemaičius; a.a.Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

menėlių Mišias, nuo 9.30 v.v. skambės kalėdinė muzika, giesmės ir mintys. Mišiose giedos piemenėlių vaikų būrelis su mūsų parapijos chorą, vadovaujamu V. Špakauskienės. Giedos solistės Anna Niewulis, Vaiva Dzemonaitė ir Liepa Špakauskaitė, smuikuos muz. Audronė Šarpytė.

• Žiemos metu, kad neperduotume gripo bakterijų, asmeniškai pasirūpiname savo rankų švara. Prie visų įėjimų į šventovę lentynoje yra rankų valymui skysčio (hand sanitizer), prašome juo pasinaudoti.

• Gruodžio 15 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota Toronte mirusi a.a. Regina (Daržinskaitė) Genutienė, 85 m. amžiaus. Liko brolis Raimundas Daržinskas, seserys Zita Daržinskaitė ir Marytė Besasparienė su šeima.

DELHI ŠV. KAZIMIERO parapijos žinios

• Mūsų kalėdinio laikotarpio sekmadienių ir privalomųjų švenčių Mišių tvarka Šv. Kazimiero šventovėje 11 v.r.:

- Gruodžio 23, sekmadienį, Mišios aukojamos už a.a. Česlovą Senkevičių.

- Gruodžio 25, antradienį, Kalėdų dieną, Mišios aukojamos už a.a. Birutę Dirsienę.

- Gruodžio 30, sekmadienį, Šv. Šeimos šventėje, Mišios aukojamos už Kanados lietuvių fondo mirusius narius.

- Sausio 1, Marijos Dievo Motinos dieną, Mišios aukojamos už a.a. Aldoną Aleliūniene.

- Sausio 6, sekmadienį, Trijų karalių šventėje, Mišios aukojamos už a.a. Česlovą Senkevičių.

- Sausio 13, sekmadienį, Kristaus krikšto šventėje, Mišios aukojamos už a.a. Teresę ir Alfonsą Žebertavičius.

• Šiuo Adventu pradėtus naujuosius liturginius metus mūsų parapija paskyrė šv. Kazimiero garbei, švęsdama 70 m. sukaktį nuo meto, kada pop. Pijus XII paskelbė Šv. Kazimierą ypatinguoju Lietuvos jaunimo globėju.

LONDONO ŽINIOS

• Gauta žinia, kad Punske mirė a.a. Magdalena Grigutienė, mūsų parapijietės Marijos Naruševičienės mama, už kurią kviečiame pasimelsti.

• Mišios lietuviams Mary Immaculate šventovėje bus aukojamos 2019 m. sausio 6, sekmadienį, Trijų Karalių šventėje, 3 v. p. p.; Mišios bus aukojamos už a.a. Magdalena, Stasį, Algį Švilpas ir a.a. Magdalena Grigutienę.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Šis dvigubas (28 psl.) *Tėviškės žiburių* numeris – paskutinis šiais metais. Pirmasis *Tėviškės žiburių* numeris išeis 2019 m. sausio 8 d.

TŽ redakcija

• Gruodžio 17 d. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas Otawoje miręs a.a. Algimantas Eimantas, 85 m. amžiaus. Liko sūnūs Gediminas, Kęstutis ir Audrius su šeimomis.

• Lietuvos kankinių šventovėje (Anapilyje) gruodžio 23, sekmad., Mišios 10.30 v.r. už a.a. Augustą, Eugeniją ir Snieguolę Underius; a.a. Algį Puraną.

• Gruodžio 24, pirmad., Mišios 10 v.v. už Lietuvos kankinių parapiją.

• Gruodžio 25, antrad., Mišios 10.30 v.r. už a.a. kun. Petrą Ažubalį.

• Gruodžio 30, sekmad., Mišios 10.30 v.r. už a.a. Moniką Jurkšienę ir jos tėvus.

• 2019 m. sausio 1, antrad.,

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Gruodžio 16 d. po Mišių mūsų salėje vyko kalėdinė mugė, Kalėdų eglutė ir Cepelinų pietūs.

Gruodžio 24, pirmadienį, 10.30 v.v. bus Kūčių vakaro Mišios (Bernelių Mišios) mūsų šventovėje; po to bus vaisės mūsų salėje. Dalyvaukime visi. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Gruodžio 24, Kūčių naktį, Mišios aukojamos 9 v.v. Po Mišių visi yra kviečiami į parapijos salę pabendrauti ir pasivašinti užkandžiais, kuriuos paruoš parapijos komitetas.

Gruodžio 31, Naujų metų išvakarėse, Mišios yra aukojamos 3 v.p.p.; tai padėka Dievui už praėjusius metus.

Šv. Elžbietos draugija vasario 2 d. ruošia žiemos kavutę, visi yra kviečiami dalyvauti. Draugijos komitetas prašo iš anksto komitetui pranešti apie dalyvavimą, taip pat primena draugijos narėms atsinešti savo knygutes ir užmokėti metinį mokesį. **JA**

LITAS

Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

MAIRONIO

mokyklos žinios

• Gausiai susirinko tėveliai ir seneliai, broliukai ir sesutės į mūsų Kalėdų eglutės šventę. Mokyklos ved. Lidija Puterytė visus pasveikino ir pakvietė kleb. N.Šmerauską šventės palaiminimui. Renginiui vadovavo moksleiviai Aistis Meiklejohn ir Aleksa Groen in't Woud. Kiekviena klasė pašoko įdomių šokių ar padainavo dainų, padeklamavo eilėraščių. Sceną puošė Sniego senis, mkt. I. Patkačiūnienės sukurtas. Labai lauktasis Kalėdų senelis atvyko su rogutėmis, pilnutėlėmis dovanų. Vėliau mokiniai su juo nusifotografavo. Tėvų komiteto pirm. A. Zigmantienė visiems padėjo už darbą ir atvykimą ir pakvietė pasivašinti ir dalyvauti loterijoje. Loteriją pravedė mokyklos ved. padėjėja Daina Kuraitė, padedant Elei Stravinskaitei ir Viktoriai Benotaitei.

• Kviečiame visus mokinių tėvelius ir mokytojus sekti mokyklos veiklą *Facebook* grupė-

je "Toronto lietuvių Maironio mokykla".

Dėkojame kleb. Nerijui Šmerauskui už kalėdaičius, Kristinai Strumkienei už Eglutės kalėdinės šventės nuotraukas bei visiems tėveliams, kurie atnešė patiekalų vaisėms ir dovanų loterijai. Taip pat dėkojame buvusiai mkt. Vidai Kairienei ir jos sūnui Linui Kairiui, kurie, kaip Kalėdų senio nykštukai, talkininkavo, kad viskas sklandžiai vyktų. Dar didelis ačiū mūsų nuolatiniams Kalėdų seneliui ir visoms mokytojoms bei jų padėjėjoms už visą darbą.

• Kalėdų atostogos – nebus pamokų – š. m. gruodžio 22 ir 29 d.d. bei 2019 m. sausio 5 d.

Živilė

Aukštesniųjų lituanistinių kursų žinios

Gruodžio 8 d., kaip ir kasmet, kursų moksleiviai, jų mokytojos ir kun. A. Kasparavičius OFM, aplankė "Labdaros" senelius ir juos pradžiugino dainomis, su jais pasidalino Kūčių patiekalais, pačių paruoštais.

Mišios 10.30 v.r. už Lietuvos kankinių parapiją ir lietuvius Kanadoje.

• Sausio 6, sekmad., Mišios 10.30 v.r. už a.a. Bronių Gintvainį.

• **Gerojo Ganytojo šventovėje (Vasagoje)** gruodžio 22, šeštad., Mišios 2 v.p.p. už a.a. Juozą, Danutę ir Veroniką Mykolaičius; a.a. Kazimierą, Oną ir Jokubauskų mirusius. Gruodžio 25, antrad., Mišios 2 v.p.p. už a.a.

kun. Petrą Ažubalį.

Gruodžio 29, šeštad., Mišios 2 v.p.p. už a.a. Juozą ir Oną Baliūnus, a.a. Albertą Ramanauską, a.a. Dalią Baliūnaite, a.a. Joną Lipinską, a.a. Jurgį ir Mariją Zlatkus.

2019 m. sausio 1, antrad., Mišios 2 v.p.p. už Gerojo Ganytojo misiją ir lietuvius Kanadoje. Sausio 5, šeštad., Mišios 2 v.p.p. už a.a. Aleksą ir Mariją Petrovus.

PERKU profesionalių lietuvių tapytojų paveikslus. Labiausiai domina A. Blatas, V.Kasiulis, J.Rimša, J.Čeponis. Pageidautini jų darbai, tapyti ant drobės, bet gali būti nutapyti ir ant kartono. Siūlyti ir įvairius kitus variantus, svarbu, kad tai būtų profesionalių dailininkų darbai. Rašyti Rūtai Pace el. adresu mpace@sympatico.ca arba skambinti tel. 416-575-8401; 416-726-3060 (Janina).

2018 metų vasara Vilniuje: Lietuvos Šimtmečio dainų šventėje ir Pasaulio lietuvių vienybės dienoje Kanados lietuviai A.Minkevičienės, D.Juro (Montrealis) ntrs., dalis iš redakcijos archyvo

KLMA paroda Vilniuje, Rotušės aikštėje; Mississaugos vaikų choras "Gintarėliai" Dainų šventei Kaune pasibaigus; (d.) Toronto "Gintaras" eitynėse

"Aukso paukštė" D.Viskontienės rankose

(K.) Gedimino prospektu žengia Toronto jaunimo choras; Dainų šventės Vingio parke žiūrovai; Montrealio "Balsas" choristai šventės eitynėse

(K.)Toronto gintariečių nuotrauka prisiminimui; (d.) "Gintarėlių" choras eitynėse